

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY MALÉHO ROZSAHU

Studijní příručka pro zastupitele obcí
2020

ZASTUPITEL V KURZU

Zpracováno v projektu „Vzdělávání v oblasti finančního řízení
na obcích pro volené zastupitele“

v rámci projektu

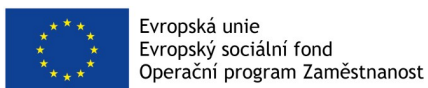
„Implementační jednotka Strategického rámce rozvoje
veřejné správy České republiky pro období 2014 – 2020“,
reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0000125

Vydalo:

Ministerstvo vnitra České republiky

Praha, 2020

2

Zpracováno v projektu „Vzdělávání v oblasti finančního řízení na obcích pro volené zastupitele“
v rámci projektu

**„Implementační jednotka Strategického rámce rozvoje veřejné správy České republiky
pro období 2014 – 2020“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0000125**

Zpracovatel: Institut pro veřejnou správu Praha
Praha, 2020

OBSAH

1	Krátký obecný úvod do veřejných zakázek.....	4
2	Zákon č. 134/2016 sb., o zadávání veřejných zakázek, s důrazem na zakázky malého rozsahu.....	7
3	Specifika zakázek malého rozsahu oproti jiným druhům veřejných zakázek.....	12
4	Jak správně provést průzkum trhu pro stanovení předpokládané hodnoty.....	16
5	Výběr parametrů výběrového řízení (zadávací podmínky a zásady).....	17
6	Jak napsat zadávací dokumentaci.....	24
7	Stanovení pravidel pro hodnocení nabídek a výběru dodavatele.....	27
8	Jak administrovat veřejné zakázky malého rozsahu.....	28
9	Jak funguje dozor a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu.....	33
10	Průběh zadávání zakázky malého rozsahu na obecním úřadu/radnici – harmonogram, odpovědnosti, náležitosti, povinnosti.....	35
11	Práva opozičních zastupitelů a veřejnosti.....	39
12	Jak poznat nezákonný postup při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.....	41
13	Doporučená literatura.....	43
14	Nejčastěji diskutované otázky ze seminářů.....	44
15	Cvičný test.....	47

1 Krátký úvod do veřejných zakázek

Základní předpisy upravující zadávání veřejných zakázek malého rozsahu obcemi:

- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.
- Zákon 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „ZRPÚR“).

VEŘEJNÁ ZAKÁZKA = zakázka realizovaná na základě smlouvy (objednávky) mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem plnění je úplatné poskytnutí dodávek, služeb, stavebních prací.

Negativní vymezení veřejné zakázky:

Veřejnou zakázkou není uzavření smlouvy, kterou se zakládá pracovněprávní nebo jiný obdobný vztah, nebo smlouvy upravující spoluprací zadavatele při zadávání veřejné zakázky.

Zákon definici veřejné zakázky neobsahuje, definuje pouze **zadání veřejné** zakázky, jímž je uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby či stavební práce.

DRUHY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Dle výše předpokládané hodnoty

Finanční limity pro nadlimitní veřejné zakázky jsou stanoveny v rámci nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek.

Aktualita

S účinností od 1. 1. 2020 stanovila Evropská komise prostřednictvím nařízení Komise vydaných dne 30. 10. 2019 nové finanční limity pro zadávání veřejných zakázek, které určují hranici mezi podlimitními a nadlimitními veřejnými zakázkami. Pro srovnání a lepší orientaci uvádíme v níže uvedené tabulce porovnání aktuální výše finančních limitů se stavem účinným od 1. 1. 2020.

Druh zakázky	dodávky	služby	stavební práce
malého rozsahu	do 2.000.000 Kč	do 2.000.000 Kč	do 6.000.000 Kč
Podlimitní do 31. 12. 2019	od 2.000.001 Kč do 5.943.999 Kč	od 2.000.001 Kč do 5.943.999 Kč	od 2.000.001 Kč do 149.223.999 Kč
Podlimitní od 1. 1. 2020	od 2.000.001 Kč do 5.494.663 Kč	od 2.000.001 Kč do 5.494.663 Kč	od 2.000.001 Kč do 137.366.599 Kč
Nadlimitní do 31. 12. 2019	od 5.944.000 Kč	od 5.944.000 Kč	od 149.224.000 Kč
Nadlimitní od 1. 1. 2020	od 5.494.664 Kč	od 5.494.664 Kč	od 137.366.600 Kč

Dle předmětu plnění

Dodávky

Předmětem je pořízení (např. koupě, nájem či pacht) věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, nejsou-li součástí zakázky na stavební práce.

Stavební práce

Předmětem je poskytnutí činností uvedených v oddíle 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému pro účely zakázek (CPV kód), zhotovení stavby či poskytnutí souvisejících projektových činností, jsou-li zadávány společně se stavebními pracemi.

Služby

Zbytková kategorie, předmětem je poskytování jiných činností než dodávek a stavebních prací.

Správné určení druhu veřejné zakázky dle předmětu plnění je důležité pro správné určení druhu veřejné zakázky dle výše předpokládané hodnoty, neboť jsou stanoveny odlišné finanční limity pro veřejné zakázky na dodávky/služby a stavební práce.

SUBJEKTY ZADÁVACÍHO ŘÍZENÍ

Zadavatel veřejné zakázky

A. Veřejný zadavatel

= ČR, Česká národní banka, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek či jeho příspěvková organizace.

Rovněž i jiná právnická osoba, pokud:

- byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu (byť i jen z části), které nemají průmyslovou či obchodní povahu;
- jiný veřejný zadavatel tuto převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv či jmenuje či volí více než ½ členů v jejím statutárním nebo kontrolním orgánu.

B. Dotovaný zadavatel

= osoba, která z rozpočtu veřejného zadavatele či rozpočtu EU, příp. veřejného rozpočtu cizího státu, použije k úhradě nadlimitní či podlimitní veřejné zakázky více než 200.000.000 Kč či více než 50 % peněžních prostředků.

Výjimka – na veřejné zakázky plněné mimo území EU se shora uvedené pravidlo neužije.

C. Dobrovolný zadavatel

= osoba, která zahájila zadávací řízení dobrovolně, ačkoli k tomu nebyla povinna, tzn. rozhodla se zadávat veřejnou zakázku dle zákona, ač nemusela.

Dodavatel

= jedna či více osob, která/é nabízí poskytnutí dodávek, služeb či stavebních prací.

Účastník zadávacího řízení

= dodavatel, který podal nabídku do výběrového řízení.

Vybraný dodavatel

= účastník zadávacího řízení, kterého zadavatel vybral k uzavření smlouvy.

Poddodavatel

= osoba odlišná od dodavatele, prostřednictvím níž dodavatel poskytuje zadavateli část plnění veřejné zakázky, či osoba, která dodavateli poskytuje pro plnění veřejné zakázky určité věci či práva.

2 Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, s důrazem na zakázky malého rozsahu

Zakázky malého rozsahu a podlimitní veřejné zakázky jsou regulovány pouze na národní úrovni (zákon o zadávání veřejných zakázek), tzn. evropské zadávací směrnice se na oblast pod stanovenými finančními limity pro nadlimitní veřejné zakázky nevztahují.

Pro zadání veřejných zakázek malého rozsahu platí obecná pravidla části první zákona o zadávání veřejných zakázek, které upravují zejména pravidla pro určení předpokládané hodnoty a zásady postupu zadavatele.

Upozornění:

Způsob zadání veřejných zakázek malého rozsahu určí zadavatel zpravidla formou vnitřních předpisů zadavatele. U dotovaných veřejných zakázek, tj. zakázek spolufinancovaných z operačních programů, je zadavatel navíc povinen dodržet podmínky poskytovatele dotace, které zpravidla stanovují pravidla pro zadání veřejné zakázky malého rozsahu.

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky malého rozsahu

= zadavatelem předpokládaná výše úplaty za plnění zakázky vyjádřená v penězích.

- vždy se stanovuje bez DPH;
- obsahuje hodnotu všech plnění, která mohou vyplývat ze smlouvy na zakázku;
- stanovuje se k okamžiku zadání veřejné zakázky malého rozsahu.

Stanovení předpokládané hodnoty představuje první krok, který by měl učinit každý zadavatel v rámci přípravy výběrového řízení.

Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky přispívá ke snížení rizika, že zadavatel obdrží pouze nabídky přesahujících finanční limity pro veřejnou zakázku malého rozsahu, a s tím související následnou povinností zadavatele takové výběrové řízení zrušit z důvodu nedodržení povinnosti zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení dle § 3 zákona o zadávání veřejných zakázek.

TIP: V zadávací dokumentaci lze stanovit maximální možnou nabídkovou cenu, kterou nesmí dodavatel překročit pod sankcí vyloučení či případného zrušení zadávacího řízení. Uvedením této informace dává zadavatel dodavatelům na vědomí, jakým množstvím finančních prostředků zadavatele na realizaci předmětu plnění veřejné zakázky disponuje.

Způsoby stanovení předpokládané hodnoty

A. Průzkum trhu/předběžné tržní konzultace

Zadavatel kontaktuje dodavatele v oboru za účelem zjištění obecné předběžné ceny, kterou by požadovali za obdobné plnění → průměr obdržených nabídkových cen jako předpokládaná hodnota veřejné zakázky.

B. Cenové soustavy stavebních prací

- zejména u zakázek na stavební práce.

Zadavatel vychází při stanovení předpokládané hodnoty z různých vytvořených cenových soustav, např. ÚRS Praha apod.

C. předchozí zkušenost s obdobnou veřejnou zakázkou

Zadavatel vychází při stanovení předpokládané hodnoty ze svých předchozích zkušeností s obdobnou veřejnou zakázkou.

Při stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je nutné sečíst **stejná či související plnění**, která zadavatel hodlá **pořídit v průběhu určité doby** (u obcí se bude jednat zpravidla o jednotlivé účetní období, neboť není zřejmé, jakými prostředky bude obec disponovat např. za dva, tři či čtyři roky).

Pro účely stanovení předpokládané hodnoty se musí jednat o jeden **totožný související předmět plnění** (tzn. není možné poptávat v jednom zadávacím řízení notebooky a nábytek → diskriminace dodavatelů).

Zákon o zadávání veřejných zakázek nestanovuje, co se rozumí pojmem stejné či související období – v praxi se vyvinula pomocná definice:

- **související či obdobné plnění** = takové plnění, které na trhu dodává stejný segment dodavatelů.

Příklad z praxe:

Typový nábytek je schopen dodat jakýkoli prodejce nabídku, kdežto atypický nábytek vyrobený na míru již každý prodejce nábytku dodat nedovede.

Výpočetní techniku typu notebook, stolní počítač, monitory, klávesnice, tiskárny je schopen dodat jakýkoli prodejce výpočetní techniky, kdežto velké multifunkční kopírky či stroje již standardní prodejce neprodává – proto je nutné poptat zvlášť.

Problematika předpokládané hodnoty u stavebních prací

Zadavatelé jsou povinni sčítat předpokládanou hodnotu těch stavebních prací, které **se týkají jedné nemovitosti či funkčně souvisejícího celku nemovitostí**.

Příklad:

Areál ZŠ, sloužící ke vzdělávání, se skládá z několika pavilonů, přičemž je irelevantní, zda jsou jednotlivé budovy/pavilony spojeny chodbami či nikoli, neboť se jedná o funkčně související skupinu nemovitostí sloužící stejnému účelu (vzdělávání dětí). V případě potřeby opravy střech těchto objektů/pavilonů je nutné sčítat předpokládanou hodnotu střech, které má zadavatel v úmyslu opravit.

X

Naopak zadavatel není povinen sčítat stavební práce, které se týkají dvou různých budov škol, kdy se každá nachází v jiné části města, i když by se jednalo o naprosto totožné střechy. Je to z toho důvodu, že objekty, jejichž střechy budou předmětem veřejné zakázky, netvoří jeden funkční celek, a rovněž se jedná o střechu různých nemovitostí, proto je zadavatel oprávněn veřejné zakázky zadat v rámci samostatných výběrových řízení.

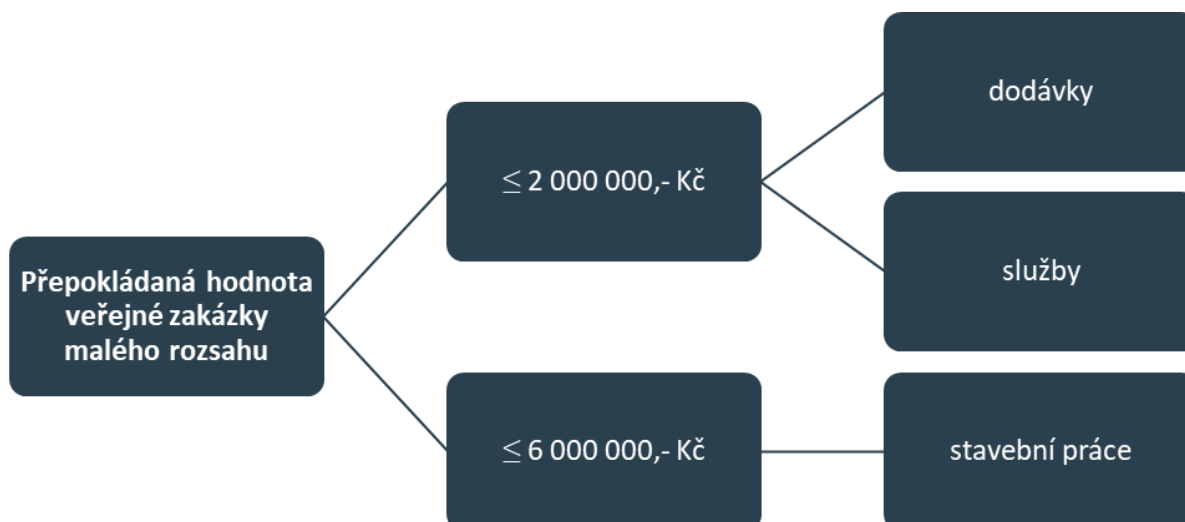
Povinnost sčítání předpokládaných hodnot souvisejících plnění je pouze formální, jen pro účely stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky a s tím související výběr režimu veřejné zakázky, tzn. že zadavatel je oprávněn realizovat 5 samostatných zadávacích řízení, kde předpokládaná hodnota veřejné zakázky všech 5 zadávacích řízení bude stanovena jako součet těchto zadávacích řízení.

Příklad

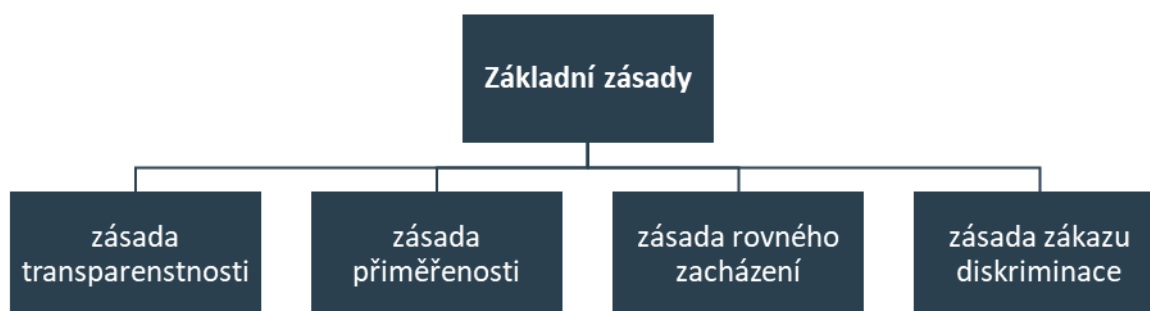
Pokud se vrátíme k opravě střech pavilonů ZŠ, pak zadavatel nemusí opravu jednotlivých střech zadávat v jednom zadávacím řízení, ale je možné na každou veřejnou zakázku vypsát samostatné řízení s tím, že pro účely výběru vhodného režimu veřejné zakázky bude předpokládaná hodnota veřejné zakázky rovna součtu hodnot všech střech pavilonů, které budou předmětem opravy.

Definice veřejné zakázky malého rozsahu

= veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší v případě veřejné zakázky na dodávky či služby částce 2.000.000 Kč bez DPH, v případě veřejné zakázky na stavební práce částce 6.000.000 Kč bez DPH.

Základní zásady zadávání veřejných zakázek

Zadavatel kterékoli veřejné zakázky musí **vždy** dodržet následující základní zásady uvedené v § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek:

1. Zásada transparentnosti

Zadavatel musí předem jasně stanovit kritéria výběru a postupovat tak, aby nevznikla pochybnost o objektivním výběru vítězné nabídky.

Zadavatel postupuje transparentně, pokud jsou jeho úkony jasné, přehledné, srozumitelné a náležitě odůvodněné, tj. přezkoumatelné.

Příklad:

Za netransparentní postup lze označit situaci, kdy zadavatel vyžaduje po dodavateli neurčitou kvalifikaci „*technického směru*“, aniž by požadavek blíže specifikoval.

Pokud zadavatel v rámci kvalifikačních kritérií stanoví u osoby člena týmu na pozici technologa ČOV, že požaduje vzdělání technického směru, není zřejmé, jaké studijní obory budou ze strany zadavatele přijaty a jaké nikoli, neboť pojem technického směru připouští různé výklady.

2. Zásada rovného zacházení

Zadavatel stanoví stejné podmínky všem potenciálním dodavatelům, tedy možnost přístupu k veřejné zakázce a možnost úspěchu ve výběrovém řízení je dána všem bez rozdílu.

Příklad:

Porušení zásady rovného zacházení lze spatřovat v postupu zadavatele, který dva ze tří dodavatelů požádá o objasnění nabídek a třetího dodavatele, jehož nabídka nebyla ve stejné míře dostatečně srozumitelná, bez dalšího z výběrového řízení vyloučí, aniž by mu byla ze strany zadavatele dána stejná možnost jako zbylým dvěma dodavatelům.

3. Zásada zákazu diskriminace

Zadavatel nesmí neoprávněně zvýhodnit nebo znevýhodnit některého ze zájemců oproti ostatním, všichni mají stejnou příležitost zakázku získat.

Příklad:

Ke zvýhodnění určitých dodavatelů dochází tehdy, pokud zadavatel požaduje společnou dodávku více druhů služeb, ačkoli by jednotlivé služby mohlo dodat velké množství dodavatelů, ale společně by zakázku mohly splnit jen dvě nebo tři větší společnosti.

4. Zásada přiměřenosti

Zadavatel nastaví parametry zadávacího řízení tak, aby byly přiměřené charakteru či předmětu veřejné zakázky (přiměřené požadavky na kvalifikaci, přiměřené zadávací podmínky, lhůty, smluvní pokuty apod.).

Zásada vychází z evropské legislativy a je dovozována rozhodovací praxí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Příklad:

Zadavatel by neměl požadovat přehnaný počet referenčních zakázek s několikanásobným objemem plnění, než má zadávaná veřejná zakázka, tzn. pokud činí předpokládaná hodnota veřejné zakázky částku 50 mil. Kč bez DPH, neměl by zadavatel při stanovení min. výše finančního plnění v rámci referenčních zakázek požadovat plnění přesahující částku 50 mil. Kč bez DPH.

V tomto případě dodáváme, že přiměřené je požadovat po dodavatelích prokázání zkušeností s realizací referenčních zakázek, jejichž hodnota plnění představovala 50 – 60 % předpokládané hodnoty veřejné zakázky.

3 Specifika veřejných zakázek malého rozsahu oproti jiným druhům

Zadavatel není povinen dle znění zákona o zadávání veřejných zakázek (§ 31) zadávat veřejnou zakázku malého rozsahu v zadávacím řízení dle zákona, je však povinen dodržet základní zásady zadávání veřejných zakázek.

Požadavky na kvalifikaci a způsob prokazování kvalifikace:

- kvalifikační kritéria nepředstavují obligatorní náležitost zadávacích podmínek, tj. je na uvážení zadavatele, zda bude splnění kvalifikace po dodavatelích požadovat.

Kvalifikace dodavatele

= způsobilost a schopnost dodavatele plnit veřejnou zakázku.

Smyslem stanovení kvalifikačních kritérií je **výběr dostatečně kvalifikovaného dodavatele**, který bude **způsobilý a schopný splnit předmět plnění veřejné zakázky**.

Kvalifikační kritéria je **nutné stanovit vždy přiměřeně vzhledem ke složitosti a rozsahu předmětu plnění veřejné zakázky**, tj. zadavatel by měl požadovat prokázání jen takových kvalifikačních předpokladů, které bezprostředně souvisejí s předmětem veřejné zakázky. Zároveň by neměl požadovat prokázání takových kvalifikačních kritérií, které by vedly k podstatnému omezení hospodářské soutěže.

Zadavatel není při stanovení kvalifikačních kritérií vázán zněním zákona o zadávání veřejných zakázek, tzn. je oprávněn se rozhodnout, jaká kritéria kvalifikace bude po dodavatelích požadovat prokázat. I v tomto případě je však nutné mít na paměti shora uvedené (přiměřenost, zákaz diskriminace, souvislost s předmětem plnění veřejné zakázky).

Kvalifikační kritéria se vždy musí vztahovat k osobě dodavatele, k jeho schopnosti řádně realizovat veřejnou zakázku, souviset s předmětem plnění veřejné zakázky.

Příklad:

V případě veřejné zakázky na dodávku výpočetní techniky je na uvážení zadavatele, zda bude požadovat ze strany dodavatelů prokázání základní způsobilosti dle znění zákona (tj. beztrestnost, bezdlužnost ve vztahu k finančnímu úřadu či příslušné správě sociálního zabezpečení), či zda bude požadovat prokázání jen některých kritérií základní způsobilosti uvedené v zákoně. Zadavatel je rovněž oprávněn se rozhodnout, zda bude požadovat od dodavatelů prokázání profesní kvalifikace.

Druhy kvalifikačních kritérií

Profesní

- prokazují profesní a odbornou způsobilost dodavatele realizovat předmět plnění veřejné zakázky.

Technická

- prokazují faktickou odbornou způsobilost dodavatele realizovat předmět plnění veřejné zakázky;
- musí být věcně a objemově přiměřené rozsahu a složitosti veřejné zakázky;
- není možné požadovat prokázání zkušeností, které nebudou nezbytně nutně potřebné pro plnění předmětu plnění veřejné zakázky;
- nedoporučujeme slučování několika typů prací do jedné reference, neboť se může stát, že dodavatel tyto práce realizoval v rámci 2 různých referenčních zakázek (→ nepřímá diskriminace);
- dále nedoporučujeme ve vztahu k prokazování zkušeností s referenčními zakázkami stanovovat hodnotu referenčních zakázek vyšší než 50 % předpokládané hodnoty veřejné zakázky, kterou se chystá zadavatel zadat.

Příklad:

1. Zadavatel zadává veřejnou zakázku na dodávku 30 ks počítačů a v rámci technických kvalifikačních předpokladů požaduje po dodavatelích prokázání zkušenosti s dodávkou dvojnásobného množství počítačů, tj. 60 ks. Jedná se o nepřiměřený požadavek zadavatele s ohledem na rozsah předmětu plnění, čímž se zadavatel dopouští diskriminace těch dodavatelů, kteří by jinak byli schopni předmět veřejné zakázky plnit, neboť mají zkušenost s dodáním požadovaných 30 ks počítačů.

2. Zadavatel zadává veřejnou zakázku na stavební práce s předpokládanou hodnotou 100 mil. Kč bez DPH. V rámci technických kvalifikačních předpokladů požaduje zadavatel prokázání zkušenosti s realizací min. 2 staveb v rozsahu min. 120 mil. Kč bez DPH. Zadavatel se opět dopustil diskriminace těch dodavatelů, kteří by jinak byli schopni předmět veřejné zakázky plnit.

3. Předmětem plnění veřejné zakázky je rekonstrukce budovy školy a zadavatel v rámci požadavků na technickou kvalifikaci požaduje prokázání zkušenosti s realizací výstavby či rekonstrukce **školy**. Opět se jedná o diskriminační požadavek, neboť zadavatel takto nastavených kvalifikačním kritériem vylučuje z účasti na výběrovém řízení dodavatele, kteří mají zkušenost s rekonstrukcí či výstavbou jiného druhu budovy občanského vybavení (např. společenského sálu, zdravotnického zařízení, obecního domu apod.).

4. Zadavatel v rámci veřejné zakázky, jejímž předmětem plnění je výkon technického dozoru objednatele, požadoval prokázání zkušeností s realizací veřejných zakázek financovaných z prostředků Integrovaného regionálního operačního programu. Shora uvedený požadavek zadavatele je diskriminační, neboť ve vztahu k výkonu technického dozoru je irelevantní, zda byl tento vykonáván přímo na stavbě financované z operačních programů či na jakékoli jiné stavbě financované z veřejných zdrojů.

5. Zadavatel zadává veřejnou zakázku na stavební práce a požaduje, aby dodavatel disponoval při realizaci veřejné zakázky realizačním týmem, přičemž u osoby hlavního stavbyvedoucího a zástupce stavbyvedoucího požaduje praxi v oboru více jak 20 let. Takový požadavek zadavatele je diskriminační a nepřiměřený.

Při stanovení kvalifikačních kritérií je nutné mít na paměti zásadu přiměřenosti, zákazu diskriminace a zásadu rovného zacházení a zároveň je nutné respektovat znění směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, má-li obec/město takovou směrnici vydanou!

Způsob prokazování kvalifikace

záleží na uvážení zadavatele (případně na znění směrnice či pravidel poskytovatele dotace), zda bude zadavatel požadovat k prokázání kvalifikace dodavatele pouze předložení čestného prohlášení či kopie dokladů o kvalifikaci.

TIP: Pokud zadavatel v rámci zadávací dokumentace stanoví kvalifikační kritéria, doporučujeme požadovat k prokázání kvalifikace předložení čestného prohlášení a vyhradit si právo požadovat po vybraném dodavateli předložení originálů či úředně ověřených kopií dokladů, čímž snížíte dodavateli administrativní zátěž při přípravě nabídky na veřejnou zakázku.

Zahájení výběrového řízení

Výběrová řízení na zadání veřejné zakázky malého rozsahu se nezahajují prostřednictvím uveřejnění příslušného formuláře ve Věstníku veřejných zakázek.

Způsoby zahájení výběrového řízení

- v případě veřejných zakázek malého rozsahu menší hodnoty je zadavatel oprávněn veřejnou zakázku zadat přímo některému z dodavatelů, tj. bez provedení výběrového řízení (tzv. **přímé zadání**), nebo
- oslovení zpravidla min. 3 dodavatelů, o nichž má zadavatel informaci, že jsou způsobilí k plnění předmětu plnění veřejné zakázky, zasláním písemné výzvy (**uzavřená výzva**), nebo
- uveřejnění výzvy k podání nabídek na profilu zadavatele (**otevřená výzva**).

Podrobně jsou způsoby zahájení výběrových řízení upraveny v kapitole 5.

Vysvětlení zadávací dokumentace

Pravidla pro vysvětlení zadávací dokumentace nejsou povinnou náležitostí zadávacích podmínek, tzn. zadavatel není povinen dodavatelům umožnit vznášet žádosti o vysvětlení zadávací dokumentace.

Pokud tuto povinnost zadavatelé stanovují pravidla poskytovatele dotace či znění směrnice, pak je zadavatel samozřejmě povinen dodavatelům umožnit podání žádosti o vysvětlení zadávací dokumentace.

Komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem

V rámci výběrových řízení zakázek malého rozsahu není zadavatel povinen s dodavatelem komunikovat elektronicky.

Zadavatel je oprávněn s dodavatelem komunikovat v jakékoli písemné formě. Písemnou formu doporučujeme s ohledem na zásadu transparentnosti.

Zadavatel dále není povinen požadovat podání nabídek v elektronické podobě, tzn. je oprávněn požadovat podání nabídky v listinné (papírové) podobě.

Součinnost dodavatele před podpisem smlouvy

Zadavatel není povinen požadovat po vybraném dodavatelem, se kterým má být uzavřena smlouva, předložení originálů dokladů o kvalifikaci.

Ukončení zadávacího řízení

Výběrové řízení je stejně jako zadávací řízení ukončeno podpisem smlouvy. Zadavatel však nemá povinnost vyhotovit písemnou zprávu ani odesílat formulář o výsledku výběrového řízení prostřednictvím Věstníku veřejných zakázek.

Aktualita:

Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo dne 10. 2. 2020 Metodiku pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, v rámci které **doporučuje** zadavatelům, kteří jsou obcí s rozšířenou působností, aby zadavatel do 30 dní od uzavření smlouvy u každé veřejné zakázky nad 250 000 Kč bez DPH uveřejnil na profilu zadavatele v podobě strukturovaných dat následující informace:

- seznam dodavatelů, kteří podali nabídku, vč. uvedení výše nabídkových cen jednotlivých dodavatelů;
- identifikaci vybraného dodavatele;

- výzvu k podání nabídek, pokud byla vyhotovena;
- postup zadání veřejné zakázky – tj. přímé zadání, uzavřená výzva, otevřená výzva (přímé zadání Ministerstvo pro místní rozvoj doporučuje odůvodnit);
- odkaz na smlouvu uveřejněnou v registru smluv, příp. uveřejnění smlouvy, pokud není tato v registru uveřejněna.

Ministerstvo pro místní rozvoj dále doporučuje zajistit bezplatnou veřejnou přístupnost shora uvedených údajů na profilu zadavatele po dobu min. 2 let od jejich uveřejnění.

Řídit se metodikou není povinné, jedná se pouze o soubor doporučení pro zadavatele, kteří to potřebují!

Přezkum postupu zadavatele

Účastníci výběrového řízení veřejné zakázky malého rozsahu nemají právo podat námitky proti zadávacím podmínkám, rovněž ani proti jakémukoli úkonu zadavatele v rámci výběrového řízení, vč. rozhodnutí o výběru či vyloučení.

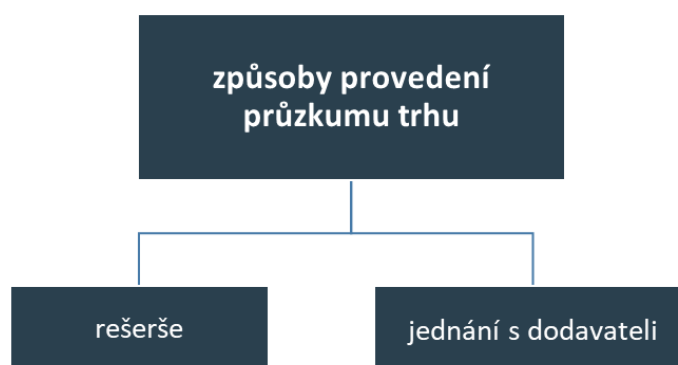
Kontrola nad zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je taktéž vyloučena, a to z tohoto důvodu, že veřejné zakázky malého rozsahu nemusí být zadávány v zadávacím řízení, resp. v žádném formalizovaném postupu upraveném v zákoně.

Kontrole ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže podléhají veřejné zakázky malého rozsahu, rozhodl-li se zadavatel dobrovolně se zákonnému režimu při zadání veřejné zakázky malého rozsahu podřídit, tzn. tuto zadává např. ve zjednodušeném podlimitním řízení.

4 Jak správně provést průzkum trhu pro stanovení předpokládané hodnoty

Průzkum trhu = průzkum v místě a čase obvyklé ceny předmětu veřejné zakázky.

- Provedení průzkumu trhu je jedním ze způsobů stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky.
- Průzkum trhu se provádí vždy před zahájením výběrového řízení.

Rešerše

Zadavatel zjišťuje informace z veřejně dostupných nabídek (internetové stránky, volně přístupné cenové katalogy), popřípadě vychází z informací ohledně zakázek s obdobným předmětem plnění zadávaných v minulosti zadavatelem samotným či jinými zadavateli.

Jednání s dodavateli

Zadavatel získává informace přímo od dodavatelů, kdy zadavatel kontaktuje firmy v oboru s cílem zjistit obecnou předběžnou cenu za poptávané plnění, tj. v rámci průzkumu trhu je nutné oslovit dodavatele, kteří jsou schopni zadavatelem poptávaný předmět plnění veřejné zakázky realizovat.

Průzkum trhu musí být proveden takovým způsobem, aby formulace dotazu zadavatele nezávážně oslovené dodavatele v rámci průzkumu trhu oproti ostatním dodavatelům.

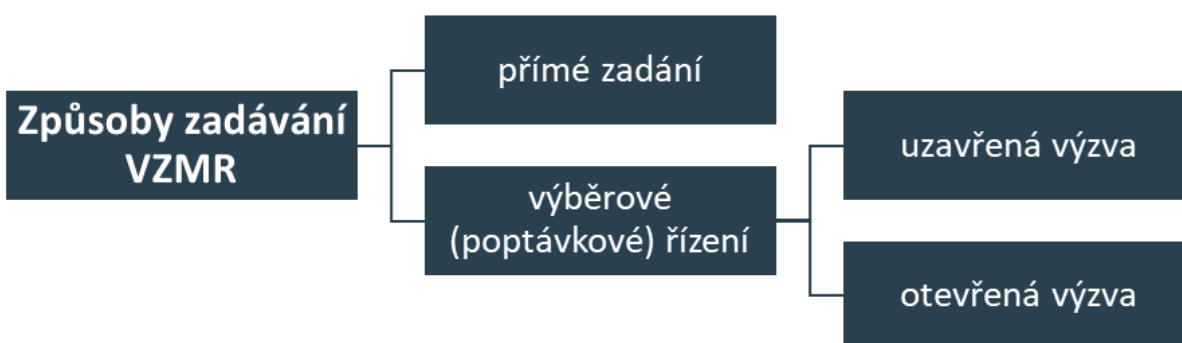
Součástí dotazu nesmí být zadávací dokumentace vč. kvalifikačních předpokladů či obchodních podmínek, neboť celou zadávací dokumentaci je zadavatel povinen dodavatelům poskytnout, v souladu se zásadou rovného zacházení a zákazu diskriminace, až při zahájení výběrového řízení.

Zadavatel je povinen postupovat tak, aby nedocházelo k dělení předmětu zakázky na menší zakázky s cílem snížit předpokládanou hodnotu zakázky, tzn. do formulace dotazu je třeba zahrnout veškerá stejná či související plnění, která hodlá zadavatel pořídit v průběhu určité doby (**stejně či související plnění** = takové plnění, které na trhu dodává stejný segment dodavatelů).

Výsledek průzkumu trhu je součástí interní dokumentace zadavatele, v případě, že je zakázka spolufinancována z operačních programů, pak je výsledek průzkumu trhu součástí dokumentace předkládané kontrolnímu orgánu.

5 Výběr parametrů výběrového řízení (zadávací podmínky a zásady)

Druhy výběrového řízení

Přímé zadání

Zadavatel poptává předmět plnění prostřednictvím přímé objednávky u konkrétního dodavatele či přímým pořízením předmětu plnění.

TIP: Přímé zadání doporučujeme využívat u veřejných zakázek malého rozsahu s nejnižší finanční hodnotou, neboť se jedná o nejjednodušší způsob zadání veřejné zakázky. Na druhou stranu ale také o nejméně transparentní.

Výběrové (poptávkové) řízení

Uzavřená výzva

- zadavatel osloví určitý okruh dodavatelů, o kterých má informace, že jsou schopni předmět plnění veřejné zakázky splnit;
- zpravidla bývají výzvou k podání nabídek osloveni alespoň 3 dodavatelé, ale počet oslovených dodavatelů není omezený.

V případě, že nabídku do výběrového řízení podá neoslovený dodavatel, je zadavatel povinen takovou nabídku přijmout!

Otevřená výzva

- zadavatel oslovuje neurčitý okruh dodavatelů zpravidla uveřejněním zadávacích podmínek neomezeným a dálkovým přístupem (např. uveřejněním na profilu zadavatele).

TIP: Zadavatel je současně oprávněn nad rámec uveřejnění zadávacích podmínek na profilu zadavatele obdobně jako v případě uzavřené výzvy oslovit určitý okruh dodavatelů, o kterých má informace, že jsou schopni předmět plnění veřejné zakázky splnit, a zvýšit tak šanci na obdržení většího počtu nabídek (= obdoba zjednodušeného zadávacího řízení).

Nastavení kritérií hodnocení

- vždy musí existovat souvislost mezi hodnoticími kritérii a předmětem plnění veřejné zakázky;
- hodnoticí kritéria musí být stanovena v souladu se základními zásadami zadávání veřejných zakázek;
- hodnoticí kritéria by měla zohledňovat zásady 3E (tj. účelnost, hospodárnost a efektivita), které se uplatňují zejména při nakládání s veřejnými finančními prostředky;

- výsledkem hodnocení by měl být vždy výběr ekonomicky nejvýhodnější nabídky (tj. nikoli výlučně nejlevnější nabídky);
- hodnoticí kritéria by měla v případě, kdy je to relevantní, zohledňovat nejen nabídkovou cenu, ale i kvalitu nabízeného plnění, resp. náklady životního cyklu;
- hodnoticí kritéria musí být nastavena úplně, přesně a jednoznačně, aby nemohlo dojít k různým výsledkům hodnocení např. na základě různých výkladů hodnoticích kritérií.

Nastavení správných parametrů zakázky

Nastavením správných parametrů zakázky si zadavatel zajistí, že poptá dostatečně kvalifikovaného dodavatele, který bude schopen dodat zadavatelem požadovaný předmět plnění poptávaný v rámci výběrového řízení.

Mezi nejdůležitější parametry veřejné zakázky patří :

- specifikace předmětu plnění – blíže viz kapitolu 5.4;
- správné stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky – blíže viz kap. 2.2;
- stanovení hodnoticích kritérií vč. popisu způsobu hodnocení – blíže viz kap. 7;
- obchodní nebo jiné smluvní podmínky vztahující se k předmětu veřejné zakázky.

Obchodní podmínky

- představují nejdůležitější část zadávacích podmínek, neboť se dle nich realizuje veřejná zakázka, která může trvat i několik let;
- na správně stanoveném **obsahu smlouvy záleží, zda zadavatel na základě smlouvy dostane to, co požadoval v rámci výběrového řízení, tzn. je nutné, aby byla smlouva v souladu se zadávacími podmínkami;**
- **zadávací podmínky i smlouva by měly definovat výsledky, tj. funkční vlastnosti plnění veřejné zakázky a jeho podmínky – neměly by specifikovat vnitřní potřeby dodavatele a technologické postupy, jak plnění docílit;**
- doporučujeme stanovit obchodní podmínky tak, aby byly oboustranně vyvážené, tzn. aby vyvažovaly práva a povinnosti obou smluvních stran;
- smlouva je jakýmsi katalogem práv a povinností, který definuje, jak má dodavatel v případě realizace veřejné zakázky postupovat;
- smlouva je důležitá zejména v případě, pokud dojde k nějakým problémům (nedostatek financí, prodlení dodavatele s termínem plnění, potřeba realizace víceprací, porušení smluvních povinností, záruční lhůta, ukončení smlouvy);
- v rámci smlouvy je tedy vhodné identifikovat, jaké problémy z realizace předmětu plnění mohou vyplynout, a tyto řešit v rámci obchodních podmínek.

Způsoby stanovení obchodních podmínek

Rámcové vymezení

Zadavatel v rámci zadávacích podmínek stanoví nejdůležitější povinnosti dodavatele (např. délka realizace, místo realizace apod.) s tím, že každý dodavatel předloží v rámci nabídky svůj vlastní návrh smlouvy.

Tento postup je často užíván u veřejných zakázek malého rozsahu, kde se zadavatelům nechce tvořit obchodní podmínky.

Takový postup zadavatele je však **rizikový**, neboť zadavatel **může obdržet neporovnatelné nabídky**.

Vlastní návrh smlouvy

Ideální řešení, neboť zadavatel má nad smlouvu absolutní moc. Dodavatel musí takové obchodní podmínky respektovat.

Při stanovení obchodních podmínek je třeba věnovat pozornost případné diskriminaci, neboť smlouvy by diskriminační podmínky obsahovat neměly!

Obsah smluv

Dle českého právního řádu musí smlouva obsahovat identifikaci smluvních stran, identifikaci plnění a vůli smluvních stran být smlouvou vázán + další náležitosti smluv jsou uvedeny v rámci jednotlivých smluvních typů.

Minimální doporučený obsah smluv na realizaci veřejné zakázky:

A. Termín plnění

Fixní termín

Od začátku je stanoveno na jisto, kdy bude předmět plnění dodán/zrealizován);

Fixně stanovené termíny vázané na konkrétní datum jsou pro dodavatele nevýhodné, neboť se může i bez přičinění zadavatele stát, že nastanou v průběhu výběrového řízení průtahy a termín plnění se stane nemožným – pokud taková situace nastane, pak je smlouva absolutně neplatná, neboť dle znění občanského zákonu je každá smlouva, která obsahuje nemožný termín plnění, neplatná;

Fixní termín realizace předmětu plnění veřejné zakázky je tedy možné užít pouze v případě, kdy zadavatel disponuje dostatkem času na realizaci výběrového řízení.

Příklad fixního termínu:

Zhotovitel je povinen realizovat dílo a toto předat objednateli bez vad a nedodělků

do 31. 12. 2021.

Plovoucí termín

Pro dodavatele je takto stanovený termín plnění výhodnější, neboť má jistotu, že na realizaci předmětu plnění veřejné zakázky bude mít určitý čas nezávisle na tom, jak dlouho bude výběrové řízení trvat.

Příklad plovoucího termínu:

Zhotovitel je povinen realizovat dílo a toto předat objednateli bez vad a nedodělků do 24 kalendářních měsíců od doručení výzvy objednatele k zahájení realizace díla.

B. Způsob financování předmětu plnění

Existuje několik způsobů financování předmětu plnění:

- **zálohové** = zadavatel poskytuje v průběhu realizace předmětu plnění dodavateli zálohy;
- **průběžné** = cena díla je hrazena pravidelně za skutečně realizované plnění;
- **jednorázové** = platba ceny díla probíhá až po předání celého díla.

C. Realizace díla

Pokud zadavatel požaduje v rámci technické kvalifikace, aby dodavatel disponoval realizačním týmem (např. u stavebních prací hlavním stavbyvedoucím či zástupcem hlavního stavbyvedoucího), doporučujeme ve smlouvě uvést jména osob s uvedením funkce, prostřednictvím nichž dodavatel v rámci výběrového řízení prokazoval kvalifikaci;

Dále je vhodné v rámci smlouvy zakotvit, že změna takové osoby je možná pouze se souhlasem objednatele, a to za předpokladu, že nová osoba prokáže kvalifikaci minimálně v rozsahu stanoveném zadavatelem v rámci zadávacích podmínek, případně minimálně v rozsahu, v jakém kvalifikaci splnila osoba nahrazovaná.

Příklad znění ustanovení:

Zhotovitel se zavazuje, že na realizaci díla se budou podílet níže uvedené osoby, jejichž prostřednictvím prokazoval kvalifikaci v rámci výběrového řízení:

- Hlavní stavbyvedoucí – účastník doplní jméno a příjmení;
- Zástupce hlavního stavbyvedoucího - účastník doplní jméno a příjmení.

Zhotovitel je oprávněn namísto takové osoby užít jinou osobu pouze na základě předchozího písemného souhlasu objednatele, přičemž taková osoba musí splňovat kvalifikační předpoklady alespoň v takovém rozsahu, jaký požadoval zadavatel v zadávací dokumentaci k předmětné veřejné zakázce.

D. Záruky

Pro obce jakožto zadavatele veřejné zakázky neplatí automaticky dvouletá záruční doba jako pro spotřebitele! – délku záruky je tak nutné v rámci znění smlouvy výslovně uvést.

Spolu s délkou záruky je nutné v rámci smlouvy stanovit rovněž i ostatní podmínky záruky, tzn. jak hlásit reklamace, jakým způsobem má být vada odstraněna, neboť v opačném případě se uplatní úprava obsažená v rámci občanského zákoníku.

Pozor na dotační podmínky, které délku záruky omezují – u stanovených prací činí maximální délka záruky 60 měsíců u staveb a 24 – 36 měsíců u dodávek

E. Ukončení smlouvy

Pokud je předmětem plnění veřejné zakázky plnění krátkodobého charakteru, pak není nutné promýšlet podmínky ukončení smlouvy.

Doporučujeme zakotvit právo odstoupit od smlouvy v případě podstatného porušení smlouvy – nutné definovat, co je považováno za podstatné porušení smlouvy.

Příklad:

Jako podstatné porušení smlouvy je možné stanovit, vyskytne-li se tatáž vada předmětu plnění více jak třikrát v průběhu záruky, je-li zhotovitel s termínem dokončení díla v prodlení o více jak 30 dní, či je možné za podstatné porušení smlouvy považovat i nepředložení dokladu o pojištění, příp. nedodržení v rámci smlouvy stanovených podmínek pojištění.

V případě smluv uzavíraných na delší dobu (např. na dobu více jak 5 let) či na dobu neurčitou je vhodné si vedle shora uvedeného jako podmínku pro ukončení smlouvy vyhradit právo objednatele smlouvu vypovědět po uplynutí určité doby i bez uvedení důvodu a bez jakýchkoli sankcí, neboť v rámci občanského zákoníku toto oprávnění u smlouvy na dobu neurčitou stanoveno není.

Specifikace předmětu plnění

- specifikaci předmětu plnění veřejné zakázky je **nutné stanovit v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky;**
- specifikace předmětu plnění **musí být dostatečně konkrétní, nesmí však vést k diskriminaci či zvýhodnění některých dodavatelů;**
- správná specifikace předmětu plnění veřejné zakázky je stěžejní pro to, aby zadavatel obdržel takový předmět plnění, který reálně potřebuje;
- v případě veřejných zakázek na dodávky je nutné specifikovat jednotlivé poptávané položky sadou obecných popisných a funkčních parametrů.

Kombinace zvolených popisných parametrů NESMÍ odkazovat na konkrétní výrobek či produkt konkrétního dodavatele! Z tohoto pravidla existují níže uvedené výjimky:

1. Přímé odkazy na konkrétní dodavatele či jejich výrobky jsou možné v případě, že stanovení technických podmínek popídaného předmětu plnění nemůže být bez použití takového odkazu dostatečně přesné či srozumitelné.

TIP: U každého přímého odkazu na konkrétní dodavatele či jejich výrobky doporučujeme dodavatelům umožnit nabídnout jiné kvalitativně a technicky rovnocenné řešení.

2. Užití přímých odkazů na konkrétní dodavatele či jejich výrobky je možné rovněž v případě, že popídané plnění musí být kompatibilní se stávajícím vybavením zadavatele a jeho přizpůsobení by provozu zadavatele působilo mimořádné obtíže.

Příklad:

Pokud zadavatel používá určitý software a pro tento je potřeba rozšířit licence či dokoupit nějakou technologii, pak je zadavatel oprávněn v rámci zadávacích podmínek specifikovat software konkrétního dodavatele.

V případě veřejných zakázek na stavební práce je předmět plnění veřejné zakázky definován v rámci projektové dokumentace a výkazu výměr.

Projektová dokumentace a výkaz výměr musejí být zpracovány v souladu s vyhláškou č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejných zakázek na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr, pokud tak stanoví poskytovatel dotace.

Stanovení předmětu zakázky

Zadavatel by měl stanovit předmět jedné zakázky tak, aby předmětem jedné zakázky byla:

- všechna plnění, jejichž předměty plnění tvoří jeden funkční celek; nebo
- všechna obdobná a spolu související plnění, přičemž související plnění jsou ta, která spolu místně, věcně, časově a funkčně souvisí.

6 Jak napsat zadávací dokumentaci

Zadávací dokumentace obsahuje základní informace o veřejné zakázce a výběrovém řízení, na základě nichž se dodavatelé rozhodují, zda se výběrového řízení zúčastní či nikoli.

Zadávací dokumentace je nosičem zadávacích podmínek, neboť obsahuje veškeré písemné dokumenty obsahující zadávací podmínky.

Zadávací podmínky = veškeré podmínky a požadavky stanovené zadavatelem ve výběrovém řízení.

Zadávací podmínky je **nutné stanovit v podrobnostech nezbytných pro účast dodavatelů v zadávacím řízení**, aby zadavatel obdržel od dodavatelů, kteří jsou schopni realizovat veřejnou zakázku, vzájemně porovnatelné nabídky.

Zadávací podmínky nesmí být stanoveny tak, aby určitým dodavatelům bezdůvodně přímo či nepřímo zaručovaly konkurenční výhodu či vytvářely bezdůvodné překážky hospodářské soutěže.

Zadávací dokumentace je stěžejním podkladem pro úspěšnou realizaci výběrového řízení, proto by měla být její přípravě věnována dostatečná pozornost.

Nejdůležitějšími a stěžejními prvky zadávací dokumentace představují specifikace předmětu plnění vč. obchodních podmínek, kritéria hodnocení, příp. i kritéria kvalifikace.

Doporučené náležitosti, které by měla zadávací dokumentace obsahovat:

A. Identifikační údaje zadavatele = název, sídlo, identifikační číslo.

B. Název veřejné zakázky

C. Druh zakázky – tj. zda se jedná o veřejnou zakázku na dodávky, služby či stavební práce.

D. Popis předmětu plnění veřejné zakázky

Specifikace předmětu plnění veřejné zakázky je **jedna z nejdůležitějších částí zadávací dokumentace**, neboť na základě popisu předmětu plnění veřejné zakázky se dodavatelé rozhodují, zda jsou předmět plnění schopni dodat, tzn. zda se výběrového řízení zúčastní či nikoli.

V rámci předmětu plnění zadavatel specifikuje svou potřebu, která má být veřejnou zakázkou naplněna. Vhodné je rovněž specifikovat i podmínky poskytování předmětu plnění (tj. termín a místo realizace, záruční podmínky, sankce apod.).

Předmět plnění veřejné zakázky je **nutné specifikovat v podrobnostech nezbytných pro zpracování nabídky.**

Pravidla pro stanovení předmětu plnění veřejné zakázky jsou podrobně stanovena v rámci kap. 5.4.

E. Předpokládaný termín a místo plnění

V rámci specifikace předmětu plnění je rovněž vhodné uvést předpokládaný termín plnění veřejné zakázky a místo jejího plnění.

Uvedením předpokládaného termínu plnění veřejné zakázky **získávají dodavatelé informaci, v jakém časovém období bude předmět plnění veřejné zakázky realizován** a posoudí, zda jsou schopni v uvedeném termínu předmět plnění veřejné zakázky realizovat.

Způsoby stanovení termínu plnění jsou uvedeny v rámci kap. 5.3.

Místo plnění je vhodné specifikovat uvedením adresy, kde má být předmět plnění realizován, v případě veřejných zakázek na stavební práce doporučujeme uvést parcelní čísla pozemku, katastrální území, v rámci nichž se pozemek/pozemky, na kterých mají být stavební práce realizovány, nacházejí.

F. Lhůta a místo podání nabídek

Ve světle zásady transparentnosti je nutné v rámci zadávacích podmínek **uvést místo pro podání nabídek** (nejčastěji sídlo zadavatele) a rovněž i **lhůtu pro podání nabídek**.

Lhůtu pro podání nabídek je nutné definovat konkrétním datem, rokem a rovněž i časem, do kdy mají být nabídky zadavateli doručeny.

Lhůta pro podání nabídek by měla být stanovena přiměřeně s ohledem na předmět plnění veřejné zakázky a rovněž též přiměřeně s ohledem na požadavky zadavatele uvedené v zadávací dokumentaci.

Standardem u veřejných zakázek malého rozsahu je lhůta v min. délce 10 kalendářních dnů.

Lhůta pro podání nabídek vždy počíná dnem, který následuje po dni zahájení výběrového řízení.

TIP: V případě veřejných zakázek na stavební práce doporučujeme stanovit lhůtu pro podání nabídek přiměřeně rozsahu projektové dokumentace a výkazu výměr, aby měli dodavatelé dostatek času se s projektovou dokumentací seznámit a výkaz výměr dle této řádně nacenit.

V případě veřejných zakázek spolufinancovaných z operačních programů je nutné dodržet v rámci příslušných pravidel stanovené minimální délky lhůt pro podání nabídek!

Zadavatel je oprávněn připustit při otevírání obálek s nabídkami podaných do zadávacího řízení v listinné podobě přítomnost zástupců účastníků výběrového řízení. S ohledem na co nejmenší administrativní zátěž výběrového řízení tento postup nedoporučujeme.

Pokud se zadavatel přeci jen rozhodne nabídky s obálkami za účasti zástupců účastníků výběrového řízení otevírat, platí, že je nutné v rámci zadávací dokumentace uvést datum a čas otevírání obálek (zpravidla 5 – 10 minut po uplynutí lhůty pro podání nabídek).

G. Hodnoticí kritéria vč. stanovení způsobu hodnocení

= zadavatel by měl v rámci zadávací dokumentace uvést s ohledem na zásadu transparentnosti způsob, jakým bude vybrána nejvhodnější nabídka.

Kritéria hodnocení je nutné dostatečně jasně specifikovat, vč. metody a způsobu hodnocení nabídek dle stanovených hodnotících kritérií, aby bylo dodavatelům zřejmé, jaké parametry bude v rámci příslušného kritéria zadavatel hodnotit jako nejvýhodnější.

Hodnoticí kritéria se musí vztahovat k předmětu plnění veřejné zakázky.

V rámci zadávacích podmínek je nutné vymežit:

- kritéria hodnocení;
- metodu vyhodnocení nabídek, tj. popsat způsob, jak bude vybrána nejvýhodnější nabídka;
- váhu jednotlivých kritérií či matematický vztah mezi kritérii.

Správnému způsobu stanovení hodnotících kritérií je věnována kap. 7 tohoto dokumentu.

H. Způsob zpracování nabídkové ceny

V rámci zadávací dokumentace je nutné uvést, v jaké měně mají být nabídkové ceny ze strany dodavatelů stanoveny, příp. zda má být nabídková cena členěna na hodnotu bez DPH, výši DPH a vč. DPH.

CH. Podmínky a požadavky na zpracování nabídky

Zadávací dokumentace by měla dále obsahovat následující informace:

- forma nabídky, tzn. zda má být zpracována v **elektronické či listinné formě**,
- v jakém **jazyce** mají být nabídky **zpracovány**,
- specifikace údajů a informací ohledně předmětu zakázky a jeho realizace, které mají účastníci v nabídkách uvést, aby mohl zadavatel posoudit soulad nabídky se stanovenými zadávacími podmínkami.

Příklad:

V případě veřejné zakázky na dodávky je nutné požadovat uvedení konkrétním dodavatelem nabízeného předmětu plnění vč. předložení specifikace dodávaného předmětu plnění.

V případě veřejných zakázek spolufinancovaných z operačních programů je nutné dodržet minimální požadavky stanovené na výzvu k podání nabídek uvedené v rámci pravidel vydaných v rámci příslušného operačního programu!

7 Stanovení pravidel pro hodnocení nabídek a výběru dodavatele

Hodnocení nabídek = způsob výběru nejvhodnější nabídky.

Zadavatel musí vždy v rámci zadávacích podmínek **vyspecifikovat** kritéria hodnocení **dostatečně jasně**, a to včetně metody a způsobu hodnocení nabídek dle stanovených hodnotících kritérií, aby bylo zřejmé, **jaké parametry bude v rámci příslušného kritéria zadavatel hodnotit jako nejvýhodnější a na základě jakých pravidel bude vybrána nejvýhodnější nabídka.**

Hodnotící kritérium musí vždy přímo souviset s předmětem plnění.

Příklad nesprávně stanoveného hodnotícího kritéria:

V rámci veřejné zakázky na svoz komunálního odpadu zadavatel přidělí 10b. takovému dodavateli, který disponuje alespoň 3 vysokozdviznými plošinami, když takové plošiny s předmětem plnění veřejné zakázky na svoz komunálního odpadu nesouvisejí, neboť nejsou potřebné pro realizaci veřejné zakázky.

Hodnotící kritéria je vždy nutné vydefinovat zcela jednoznačně a přesně!

Příklad nesprávně stanovených hodnotících kritérií:

V zadávací dokumentaci je stanoveno, že zadavatel bude hodnotit nabídky na základě nejnižší nabídkové ceny a kvality nabízeného plnění, přičemž kvalita plnění není blíže zadavatelem specifikována. Dodavatelé si pojem „kvalita plnění“ vykládají různě (např. u automobilu to může být pro jednoho dodavatele jeho maximální rychlost, pro jiného např. jeho spotřeba apod.).

V rámci hodnotících kritérií je nezbytné vždy stanovit jejich vzájemný poměr, tj. význam, který jednotlivým hodnotícím kritériím zadavatel přisuzuje. Poměr může být vyjádřen např. vahou jednotlivých kritérií vyjádřenou v procentech nebo prostřednictvím jiného matematického vztahu.

Kritéria hodnocení

A. Nabídková cena jako jediné kritérium

- předmětem hodnocení nabídek může být celková nabídková cena; v případě dodávek či služeb je možné hodnotit rovněž i jednotkovou cenu plnění (je-li to možné);

- je vhodné využít u veřejných zakázek, kde je zadavatel schopen patřičně specifikovat své požadavky na předmět plnění veřejné zakázky a obchodní podmínky (délka realizace, záruční lhůta, délka odstranění vad), neboť v takovém případě není ponechán žádný prostor pro soutěž mezi určitými parametry nabízeného plnění;

Typickým příkladem je veřejná zakázka na stavební práce – předmět plnění je definován pomocí podrobného výkazu výměr a projektové dokumentace, návrh smlouvy navíc obsahuje veškeré požadované parametry zadavatele (tj. termín realizace, sankce, záruka za dílo apod.) -> v takovém případě není důvod hodnotit nic jiného, než celkovou nabídkovou cenu za realizaci předmětné stavby.

- hodnocení zakázky pouze na základě nabídkové ceny je naopak nevhodné zejména v případě veřejných zakázek na služby, jejichž kvalita závisí na intelektuálních schopnostech osoby, která je poskytuje (např. služby projektantů, konzultantů, účetních, právníků, lektorů apod.).

B. Vícekriteriální hodnocení ekonomické výhodnosti nabídky

Ekonomická výhodnost nabídek se v tomto případě stanovuje na základě hodnocení min. 2 hodnotících kritérií, přičemž do hodnocení ekonomické výhodnosti je nutné vždy zakomponovat výši nabídkové ceny.

Zadavatel je povinen stanovit váhu jednotlivých kritérií hodnocení – zpravidla vyjádřeno procenty (např. nabídková cena 85 %, délka záruky 15 %), lze však vyjádřit i pomocí jiného matematického vztahu (např. prostřednictvím vzorce).

Zadavatel je oprávněn hodnotit buď kvantitativní kritéria (vyjádřitelná číslem – např. délka realizace díla, délka záruky), či kritéria kvalitativní, v rámci nichž je jako ekonomicky nejvýhodnější hodnocena nabídka s nejlepším poměrem mezi kvalitou a cenou.

- Mezi kritéria kvality je možné zahrnout např. technickou úroveň nabízeného plnění, uživatelskou přístupnost, estetické a funkční vlastnosti nabízeného předmětu plnění nebo kvalifikaci dodavatele, resp. členů týmu dodavatele.

Rozhodne-li se zadavatel hodnotit kvantitativní kritéria, měl by stanovit minimální a maximální hodnotu číselně vyjádřitelných hodnotících kritérií.

Příklad:

Zadavatel jako jedno z hodnotících kritérií stanoví délku záruky, s tím, že požaduje, aby minimální délka záruky nabízené dodavatelem činila 24 měsíců a maximálně 60 měsíců. V takovém případě je vhodné dále uvést, že nabídka, která bude obsahovat délku záruky kratší než 24 měsíců, nebude do hodnocení vůbec zahrnuta, nabídka, která bude obsahovat délku záruky delší než 60 měsíců, bude hodnocena jako by dodavatel nabídl právě 60 měsíců.

Nastavení kvalitativních kritérií hodnocení je vhodné především u veřejných zakázek na služby, u nichž je kvalita plnění závislá na schopnostech, dovednostech a zkušenostech konkrétních fyzických osob, které budou předmět plnění veřejné zakázky realizovat (např. služby architektů, lektorů, projektantů, restaurátorů, právníků).

- V rámci kvalitativních hodnotících kritérií lze tedy hodnotit vedle nabídkové ceny např. také kvalifikaci jednotlivých členů realizačního týmu – např. hlavního stavbyvedoucího či projektanta, kdy je možné hodnotit především:
 - délku praxe členů realizačního týmu; a/nebo
 - počet zkušeností členů realizačního týmu s obdobným plněním, jako je předmět veřejné zakázky, tj. počet realizovaných referenčních zakázek.
- Zadavatel musí v rámci jednotlivých kritérií hodnocení specifikovat, jaké zkušenosti osoby poskytující služby bude posuzovat, dále je povinen uvést minimální a maximální počet zkušeností, které bude zadavatel v rámci hodnocení uznávat, a limitovat dobu, kdy byly služby poskytnuty.
- Zadavatel musí stanovit maximální rozsah, který bude při hodnocení zohledněn (např. maximální délka praxe či max. počet referenčních zakázek realizovaných členem týmu).

Zvýšenou pozornost je nutné věnovat stanovení ekonomické rovnováhy jednotlivých kritérií hodnocení – např. váha hodnotícího kritéria zohledňujícího počet referenčních zakázek, příp. zkušenosti člena týmu, by neměla být vyšší než 15 %, neboť v opačném případě hrozí, že jako ekonomicky výhodnější bude hodnocena nabídka s nesmyslně vysokou nabídkovou cenou!

Dělení kritérií kvality nabídek:

- Objektivní – obvykle vyjádřitelné číslem, měřitelná;
- Subjektivní – zpravidla nebývají přímo měřitelná, kladen větší důraz na jejich přesnou definici.

Příklady:

Diskriminační kritérium hodnocení:

Zadavatel stanovil jako jedno z hodnotících kritérií vzdálenost provozovny/závodu dodavatele od místa plnění veřejné zakázky, čímž přímo v rámci hodnocení znevýhodnil ty uchazeče výběrového řízení, kteří mají provozovnu/závod ve velké vzdálenosti od místa plnění veřejné zakázky.

Nesprávný postup zadavatele při hodnocení:

Zadavatel v rámci hodnocení nabídek hodnotí to, co jako hodnotící kritérium v rámci zadá-

vacích podmínek nestanovil. Zadavatel stanovil, že jako nejvýhodnější nabídka bude vyhodnocena nabídka s nejnižší nabídkovou cenou. Následně zadavatel obdržel nabídky, přičemž jeden z dodavatelů nabídl zadavateli vedle předmětu plnění, jímž byla dodávka tiskáren, rovněž i plnění navíc, a to, že spolu s předmětem plnění dodá ke každé dodávané tiskárně rovněž i 3 balení náhradních tonerů, zatímco ostatní účastníci, kteří podali nabídku, nabízejí pouze zadavatelem požadované tiskárny.

Účastník výběrového řízení, který nabízí ke každé tiskárně 3 balení náhradních tonerů navíc, nabídl nabídkovou cenu o 150,- Kč vyšší než účastník první, který však nabízí pouze zadavatelem poptávané tiskárny. Zadavatel však vybral jako nejvýhodnější nabídku účastníka, který k tiskárnám nabídl i tonery, neboť se mu taková nabídka zdála ekonomicky výhodnější, než nabídka účastníka zadávacího řízení, který nabízel pouze tiskárny. Zadavatel se v takovém případě dopustil nesprávného postupu, když při hodnocení nabídek neakceptoval znění hodnotících kritérií uvedených v zadávací dokumentaci, v rámci nichž stanovil, že jako nejvýhodnější nabídka bude vybrána nabídka s nejnižší nabídkovou cenou.

8 Jak administrovat veřejné zakázky malého rozsahu

Základem úspěšné administrace veřejné zakázky malého rozsahu je jednoduchost procesu výběrového řízení a nízké administrativní zatížení účastníků výběrového řízení.

Pro úspěšnou administraci veřejné zakázky malého rozsahu je nutné **korektně sestavit zadávací dokumentaci**, která by měla obsahovat náležitosti uvedené v kap. 6 této příručky, především tedy:

- **precizně vypsifikovaný předmět plnění veřejné zakázky**, vč. místa a lhůty dodání, stanovení záruční lhůty, sankce za nedodržení zadavatelem stanovených podmínek realizace předmětu plnění veřejné zakázky;
- **vhodně nastavená kvalifikační kritéria**, pokud se zadavatel rozhodne tyto požadovat, a to s ohledem na rozsah a složitost předmětu plnění veřejné zakázky;
- **vhodně nastavená kritéria pro hodnocení nabídek**, vč. jasné specifikace způsobu vyhodnocení nejvýhodnější nabídky.

Jakmile má zadavatel k dispozici zadávací podmínky, může přistoupit k **vyhlášení výběrového řízení**, a to buď v podobě otevřené či uzavřené výzvy, které jsou podrobně specifikovány v rámci kap. 5.

V průběhu lhůty pro podání nabídek by měl zadavatel **vést evidenci nabídek podaných do výběrového řízení**. Vhodné je u každé nabídky uvést, s ohledem na zásadu transparentnosti, **datum a čas doručení nabídky**.

Po uplynutí lhůty pro podání nabídek se přistupuje k **otevírání obálek s nabídkami** (pokud zadavatel požaduje předložení nabídek v listinné formě), příp. k otevírání elektronicky podaných nabídek (tj. jejich rozšifrování).

Nabídky se **otevívají po uplynutí lhůty pro podání nabídek**. Otevírají se **pouze nabídky doručené do konce lhůty pro podání nabídek**. Nabídky, které zadavatel obdržel po uplynutí lhůty pro podání nabídek, se **NEOTEVÍRAJÍ** ani nevracejí dodavateli, zadavatel si takové nabídky ponechá a archivuje je.

Otevírání obálek s nabídkami provádí buď přímo sám zadavatel, osoba pověřená zadavatelem, či komise jmenovaná zadavatelem k otevírání obálek s nabídkami.

Po otevírání obálek s nabídkami následuje posouzení a hodnocení nabídek, které provádí zadavatel sám, či jím pověřená osoba nebo jmenovaná komise pro posouzení a hodnocení nabídek.

TIP: Otevírání obálek s nabídkami a posouzení a hodnocení nabídek může provést ta samá osoba/komise pověřená zadavatelem ve stejný okamžik, tj. po uplynutí lhůty pro podání nabídek.

Osoby posuzující a hodnotící nabídky by neměly být ve vztahu k veřejné zakázce a účastníkům podjaté, rovněž by měly **zachovávat mlčenlivost** o skutečnostech, které se dozvěděly v průběhu posouzení a hodnocení nabídek. Je vhodné, aby shora uvedené skutečnosti osoby podílející se na posouzení a hodnocení doručených nabídek stvrdily podpisem čestného prohlášení.

TIP:

Pokud je jako hodnotící kritérium stanovena pouze výše nabídkové ceny, doporučujeme z důvodu urychlení výběrového řízení provést nejprve hodnocení nabídek, na základě něhož zadavatel zjistí, která z nabídek je nejvýhodnější, a následně až posouzení nabídek, kdy je možné posuzovat pouze nejvýhodnější nabídku, což představuje úsporu času, neboť zadavatel kontroluje z hlediska splnění zadávacích podmínek pouze nejvýhodnější nabídku a nikoli všechny doručené nabídky.

Shora uvedený postup je však **možné použít téměř výhradně v případě, pokud zadavatel stanovil pouze jedno hodnotící kritérium**.

V případě vícekritériálního hodnocení nabídek, tj. v případě, kdy zadavatel hodnotí vedle ceny i jiná kvantitativní kritéria, je shora uvedený postup **možné využít pouze za předpokladu, předloží-li dodavatel nejvýhodnější nabídku v rámci všech kritérií hodnocení**.

Pokud nabídka dodavatele nespĺňuje zadávací podmínky, může zadavatel účastníka výběrového řízení, který takovou nabídku předložil, vyzvat k jejímu doplnění či objasnění.

Doplněním či objasněním nabídky nemůže být ze strany účastníka výběrového řízení změněna celková nabídková cena, ani jiné údaje, které jsou předmětem hodnocení!

TIP:

V případě, že zadavatel neposuzuje pouze nejvýhodnější nabídku, ale posuzuje všechny nabídky, které v rámci výběrového řízení obdržel, pak by měl v případě, že se rozhodne některého z účastníků zadávacího řízení vyzvat k doplnění či objasnění nabídky, vyzvat k doplnění či objasnění nabídky všechny účastníky výběrového řízení, v rámci jejichž nabídek zadavatel shledal nejasnosti, a to v souladu se zásadou rovného zacházení.

K objasnění nejasností či doplnění informací doporučujeme stanovit účastníkovi lhůtu (např. že je povinen objasnění doručit do 3 pracovních dnů ode dne doručení žádosti o objasnění). Bude-li zadavatel vyzývat k objasnění nabídky více účastníků zadávacího řízení, je nutné všem účastníkům poskytnout lhůtu ve stejné délce, opět s ohledem na zásadu rovného zacházení.

S ohledem na zásadu transparentnosti doporučujeme žádost o objasnění nabídky odeslat písemně, minimálně prostřednictvím emailu či datové schránky. V případě použití emailu doporučujeme vyžadovat potvrzení o doručení, příp. o přečtení zprávy.

Účastníka výběrového řízení, jehož nabídka odporuje zadávacím podmínkám, je zadavatel oprávněn z výběrového řízení vyloučit, tzn. zadavatel nemusí účastníka vyzývat k objasnění a může rovnou přistoupit k jeho vyloučení.

O hodnocení a posouzení nabídek je vhodné, s ohledem na zásadu transparentnosti výběrového řízení, vyhotovit **písemný protokol**, který by měl obsahovat minimálně níže uvedené náležitosti:

- seznam doručených nabídek vč. identifikačních údajů účastníků;
- seznam účastníků, které zadavatel vyzval k doplnění/objasnění nabídky, pokud takoví účastníci jsou;
- popis způsobu hodnocení nabídek vč. odůvodnění způsobu hodnocení nabídek v případě, že nebyla hodnocena pouze nabídková cena;
- výsledek hodnocení;
- jména a podpisy osob, které provedly posouzení a hodnocení nabídek.

Smlouvu by měl zadavatel uzavřít s účastníkem výběrového řízení, jehož nabídka byla vyhodnocena jako nejvýhodnější dle výsledku hodnocení, za předpokladu, že nabídka takového účastníka výběrového řízení splňuje veškeré podmínky stanovení zadavatelem v rámci zadávací dokumentace.

TIP: Doporučujeme účastníkům výběrového řízení, kteří podali nabídku do výběrového řízení ve lhůtě pro podání nabídek a jejichž nabídka nebyla vyřazena z výběrového řízení, odeslat písemně informaci o výsledku výběrového řízení, v rámci níž budou uvedeny identifikační údaje účastníků zadávacího řízení, jejichž nabídka byla hodnocena, a výsledek hodnocení vč. uvedení pořadí hodnocených nabídek.

Po uzavření smlouvy je rovněž i zadavatel veřejné zakázky malého rozsahu povinen dle znění ustanovení § 219 zákona uveřejnit na profilu zadavatele smlouvu uzavřenou na veřejnou zakázku vč. jejích změn a dodatků, a to do 15 dnů od jejich uzavření.

Výjimka:

Shora uvedené pravidlo se neuplatní na:

- smlouvu na veřejnou zakázku, jejíž cena nepřesáhne 500.000 Kč bez daně z přidané hodnoty;
- smlouvu uveřejněnou dle jiného právního předpisu, tzn. např. i dle zákona o registru smluv.

Další povinností, kterou je obec jakožto veřejný zadavatel povinna dodržet, je **povinnost uveřejnit na profilu zadavatele nejpozději do 3 měsíců od splnění smlouvy výši skutečně uhrazené ceny za plnění smlouvy**. U smluv, jejichž doba plnění přesahuje 1 rok, je veřejný zadavatel povinen uveřejnit cenu za plnění smlouvy v předchozím kalendářním roce nejpozději do 31. března následujícího kalendářního roku.

9 Jak funguje dozor a kontrola veřejných zakázek malého rozsahu

Možnost kontroly zadávání veřejných zakázek malého rozsahu je značně omezená. Předmětem dozoru a kontroly nad zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu může být kontrola řádného hospodaření obce s veřejnými prostředky.

A. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Jak již bylo řečeno v rámci kapitoly 3, je kontrola nad zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže vyloučena, a to z toho důvodu, že veřejné zakázky malého rozsahu nemusí být zadávány v zadávacím řízení, resp. v žádném formalizovaném postupu upraveném v zákoně o zadávání veřejných zakázek.

Výjimka: Kontrole ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže podléhají veřejné zakázky malého rozsahu, rozhodli-li se zadavatel dobrovolně se zákonnému režimu při zadání veřejné zakázky malého rozsahu podřídit, tzn. tuto zadává např. ve zjednodušeném podlimitním řízení.

Jedinou oblastí, kde je Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v rámci veřejných zakázek malého rozsahu svěřena přezkumná pravomoc (včetně kompetence k uložení případné sankce), je v případě povinnosti veřejného zadavatele uveřejnit na profilu zadavatele smlouvu, jejíž hodnota plnění je vyšší než 500.000 Kč bez DPH.

B. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole

V rámci tohoto zákona je obcím stanovena povinnost hospodárného, efektivního a účelného výkonu veřejné správy, který je předmětem kontroly finančních úřadů.

C. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „ZRPÚR“)

Finanční kontrola orgánů veřejné správy je vykonávána zejména s cílem prověřovat dodržování právních předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky a dále, zda je veřejná správa vykonávána hospodárně, efektivně a účelně.

- ZRPÚR zakotvuje dvojí kontrolu, a to:
 - kontrolu činěnou Ministerstvem financí a finančními úřady;
 - vnitřní kontrolu vykonávanou přímo orgánem veřejné správy, neboť ZRPÚR stanovuje územním samosprávným celkům povinnost vykonávat kontrolu svého hospodaření dle zákona o finanční kontrole, dle něhož jsou územní samosprávné celky povinny zajistit fungování vnitřního kontrolního systému.
- dle ZRPÚR je možné rovněž iniciovat kontrolu v případě neoprávněného použití dotace obcí.

D. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí

- obsahuje specifickou možnost kontroly obce jakožto zadavatele nad postupem při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu;
- předmětem přezkoumání jsou jednak údaje o ročním hospodaření obce z hlediska plnění příjmů a výdajů rozpočtu, dále mj. i zadávání a realizace veřejných zakázek malého rozsahu;
- přezkum je prováděn každoročně krajským úřadem, auditorem či auditorskou společností;
- přezkum veřejných zakázek malého rozsahu by měl být prováděn výhradně v oblasti přezkoumávání hospodaření obce, kdy primárním účelem této kontroly je provedení zpětné kontroly v oblasti rozpočtu a hospodaření obce za předcházející kalendářní rok.

E. Autoremedura (vnitřní kontrola)

- každá obec je oprávněna pověřit své vlastní kontrolní orgány (finanční či kontrolní výbor) k prověření zadávání veřejných zakázek;
- výbory jsou při kontrole omezeny pouze na zjišťování jednotlivých postupů a jednotlivých navazujících kroků a jejich popis, tzn. shora uvedené orgány obce nemohou ukládat ani realizovat žádná sankční opatření při zjištěném nedostatku či zasahovat do výběrového řízení;
- závěry provedené kontroly mohou být shrnuty do zápisu o provedené kontrole, v rámci něhož jsou uvedeny případné zjištěné nedostatky;
- zápis o provedené kontrole je předkládán zastupitelstvu obce.

10 Průběh zadávání zakázky malého rozsahu na obecním úřadu / radnici (*harmonogram, odpovědnosti, náležitosti, povinnosti*)

Harmonogram

Realizace výběrového či zadávacího řízení na veřejné zakázky je velice časově náročný proces. Má-li obec v úmyslu zadat veřejnou zakázku, musí s hodnotou předmětu plnění veřejné zakázky operovat již při schvalování rozpočtu na následující kalendářní rok, neboť obecní rozpočet je závazným dokumentem pro hospodaření obce s veřejnými financemi.

Nastane-li v rámci rozpočtového období situace, že obec získá dotaci na spolufinancování veřejné zakázky, příp. bude muset řešit neočekávanou investici (např. oprava havarijního stavu vodovodu), je obec oprávněna výběrové řízení realizovat, avšak před zahájením výběrového řízení by měla vydat rozpočtové opatření, které bude předpokládané náklady na realizaci předmětu plnění takové veřejné zakázky reflektovat.

Pro realizaci výběrového řízení je stěžejní, který orgán obce disponuje pravomocí rozhodnout o realizaci výběrového řízení, toto realizovat a vybrat nejvhodnější nabídku.

Při sestavování harmonogramu výběrového řízení je dále nutné vzít v potaz především dostatek času na přípravu zadávacích podmínek, délku lhůty pro podání nabídek, stejně tak je nutné zohlednit i termíny schůzí rady obce, příp. zastupitelstva.

Obecní zřízení oblast zadávání veřejných zakázek neupravuje, tudíž nestanovuje ani žádná pravidla pro rozhodování o veřejných zakázkách.

Orgány obce oprávněné rozhodovat o zahájení zadávacího řízení, o výběru dodavatele a realizovat administraci zadávacího řízení

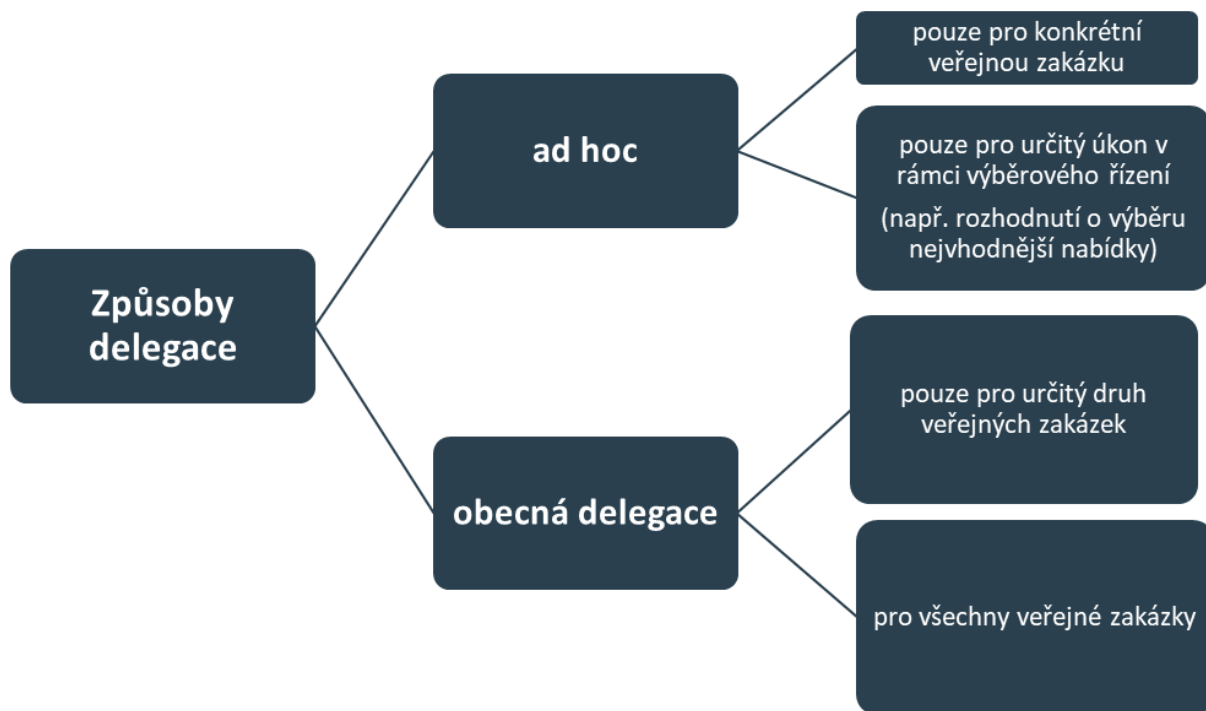
A. Rada obce

Rozhodování v oblasti veřejných zakázek, stejně tak i veškeré úkony týkající se výběrových řízení, spadají do tzn. **zbytkových pravomocí rady obce v samostatné působnosti**, neboť radě obce, jakožto výkonnému orgánu obce, náleží rozhodování o takových záležitostech patřících do samostatné působnosti obce, které nejsou svěřeny zastupitelstvu obce, příp. které si zastupitelstvo obce nevyhradilo.

Hlavní náplní práce rady obce je především výkon samostatné působnosti obce, při níž je rada obce odpovědná zastupitelstvu.

Rada obce rozhoduje formou usnesení na jednáních, která jsou neveřejná, přičemž k přijetí usnesení rady je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny všech členů rady. Přijaté usnesení rady obce následně podepisuje starosta obce.

Rada obce je oprávněna rozhodování o veřejných zakázkách zcela či zčásti delegovat na jiné orgány obce, tzn. na starostu či obecní úřad, prostřednictvím usnesení, v rámci něhož musí být jednoznačně vymezen rozsah a trvání delegované pravomoci.

B. Starosta obce

Starosta obce vykonává pravomoci rady obce v oblasti zadávání veřejných zakázek, pokud: v obci není volena rada obce, tzn. nepřesahuje-li počet členů zastupitelstva obce 15 členů;

rada obce je v obci volena, avšak rada obce na starostu rozhodování o veřejných zakázkách delegovala, tzn. starosta přijímá rozhodnutí o zahájení výběrového řízení a rozhodnutí o výběru zadavatele, rovněž i zajišťuje administrativní průběh výběrového řízení.

Starostovi obce jsou dále obecním zřízením **svěřeny následující kontrolní mechanismy** ve vztahu k nesprávnosti či nezákonnosti usnesení rady obce:

- právo starosty obce požadovat opětovné projednání usnesení rady obce na nejbližším zasedání rady obce,
- právo starosty obce pozastavit výkon usnesení rady obce a toto usnesení rady obce předložit zastupitelstvu obce, které na svém nejbližším zasedání rozhodne o přijatém usnesení rady obce (tzn. toto potvrdí a ponechá v platnosti či usnesení rady obce zruší).

C. Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce **spravuje nejdůležitější záležitosti v obci v oblasti samostatné působnosti** (např. schvalování rozpočtu, schvalování specifických majetkoprávních jednání apod.).

Zastupitelstvo je **oprávněno atrahovat** si do své výlučné působnosti pravomoci jiných orgánů obce v samostatné působnosti, **mj. i rozhodování o veřejných zakázkách** (opět může být vyhrazení učiněno pouze ad hoc, či pro určitý druh veřejných zakázek, případně pro všechny veřejné zakázky). Vyhrazení rozhodování o veřejných zakázkách do působnosti zastupitelstva je činěno formou usnesení zastupitelstva obce.

Pokud si zastupitelstvo obce pravomoc zadávání veřejných zakázek vyhradí, není rada obce oprávněna činit žádné úkony po dobu trvání takové výhrady.

Zastupitelstvo obce je dále **oprávněno rušit usnesení rady obce**, tj. i usnesení rady obce týkající se veřejné zakázky, a to na návrh starosty obce, který výkon takového usnesení rady pozastavil z důvodu nesprávnosti či nezákonnosti.

V případě zrušení takového usnesení rady obce je zastupitelstvo oprávněno si vyhradit rozhodnutí v dané věci a rozhodnout samo.

Nepřijme-li zastupitelstvo žádné usnesení, či návrhu starosty na zrušení usnesení rady obce nevyhoví, příp. tento zamítne, pak zůstává usnesení rady obce v platnosti a je možné jej vykonat.

D. Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou obce, místostarostou, tajemníkem a zaměstnanci obce zařazenými do obecního úřadu.

Obecnímu úřadu náleží v oblasti veřejných zakázek výkon úkonů, které mu byly uloženy zastupitelstvem obce či radou obce.

E. Další orgány obce

Na zadávání veřejných zakázek se v obci mohou vedle rady obce, příp. starosty či zastupitelstva, podílet především fakultativně zřízené orgány zastupitelstva obce (např. kontrolní výbor) či rady obce (např. poradní komise) nebo jednotliví úředníci, kteří v rámci procesu zadávání veřejné zakázky splní své pracovní úkoly.

Oprávnění uzavřít smlouvu s vybraným dodavatelem

Právo podpisu smlouvy či objednávky na realizaci veřejné zakázky **náleží** v obci **výhradně starostovi obce**, neboť starosta obce **zprostředkovává vůli obce navenek**. **Podpis smlouvy** na realizaci veřejné zakázky představuje **výhradní pravomoc starosty**.

K platnosti právního jednání starosty (tj. k podpisu smlouvy) je však obecním zřízením **vyžadováno předchozí projednání a rozhodnutí zastupitelstva obce, příp. rady obce**. V případě nedodržení shora uvedeného postupu nastává **absolutní neplatnost právního jednání starosty**, a to od samého začátku, přičemž absolutní neplatnost **není možné zhojit ani dodatečným schválením zastupitelstvem či radou**. (Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 26 Odo 1747/2010 ze dne 9. února 2011)

Shora uvedené potvrzuje mj. i judikatura Nejvyššího soudu ČR, který v rozsudku sp.zn. 30 Cdo 3328/2014 dne 28. 1. 2015 uvedl:

„Právní úkon starosty vyžadující schválení zastupitelstvem obce (a obdobně obecní radou) provedený bez takového předchozího schválení, je od počátku neplatný podle § 41 odst. 2 zákona o obcích. Poněvadž starosta obce nemůže (ohledně základních náležitostí, případně i dalších náležitostí právního úkonu, pokud takovou vůli projevilo zastupitelstvo obce) nijak „dotvářet“ či „pozměňovat“ projevenou (a dosud navenek v rámci právního úkonu obce formálně právně nevyjádřenou) vůli zastupitelstva obce, která (jako jediná) je relevantní pro vznik, změnu či zánik příslušného právního vztahu, pak právní úkon, který starosta obce učinil, aniž by tím vyjádřil vůli zastupitelstva své obce, je ve smyslu § 41 odst. 2 zákona o obcích od samého počátku absolutně neplatný.“

Ústavní soud doplnil v rámci rozhodnutí I.ÚS 2574/14 ze dne 25.8.2015 judikaturu Nejvyššího soudu tak, že *„starosta obce nemůže sám vytvářet vůli obce, to přísluší výhradně zastupitelstvu obce či radě obce. Pokud však již vůle obce v zásadních bodech vytvořena byla, je starosta oprávněn jednat v intencích takto vytvořené vůle.“*

11 Práva opozičních zastupitelů a veřejnosti při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu

Právo opozičního zastupitele obce na informace

Každý člen zastupitelstva je na základě obecního zřízení oprávněn při výkonu své funkce požadovat poskytnutí informací ohledně věcí, které souvisejí s výkonem jeho funkce, tj. takové, které souvisejí s rozhodovacími pravomocemi zastupitelstva. Člen zastupitelstva je oprávněn shora uvedené informace požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, příp. i od zaměstnanců právnických osob, které zřídila či založila obec.

Zastupitelem požadovaná informace související s výkonem jeho funkce musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.

Konkrétní podmínky pro přístup zastupitele k informacím obecního zřízení neobsahuje, tzn. neupravuje proces poskytnutí informace ani náležitosti žádosti zastupitele o informace.

Člen zastupitelstva má právo na všechny informace, které se vztahují k výkonu funkce člena zastupitelstva v oblasti samostatné působnosti obce, tj. i na informace ohledně samosprávných aktivit jiných orgánů obce odlišných od zastupitelstva, tedy i na ty, které jsou vyhrazeny radě obce v oblasti samostatné působnosti obce. S ohledem na skutečnost, že veřejné zakázky spadají do samostatné působnosti obce, má opoziční zastupitel právo na informace o veřejné zakázce, pokud se vztahují k výkonu funkce člena zastupitelstva.

Pokud zastupitel požádá o informaci, na kterou má dle obecního zřízení nárok, má právo na přímý a neomezený přístup k takové informaci, dokonce i ke chráněným údajům.

Zastupitel však není oprávněn informace, které mu byly poskytnuty, uveřejnit či sdělit třetímu subjektu, neboť v opačném případě by se vystavil odpovědnosti za protiprávní nakládání s takovými informacemi (majetková, trestní i správní odpovědnost).

Ze žádosti zastupitele musí být zřejmé, který zastupitel žádá o informaci a rovněž o poskytnutí jaké informace žádá. Pokud shora uvedené z žádosti patrné není, je nutné zastupitele požádat o doplnění příp. upřesnění žádosti o informace.

Právo občana obce na informace o výběrovém řízení a jeho průběhu

Obec je dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) povinným subjektem, který má povinnost poskytovat informace vztahující se k její působnosti. Jelikož je výběr dodavatele veřejné zakázky zcela v rozsahu činnosti obce jakožto zadavatele, vztahují se dle InfZ informace týkající se výběrového řízení vždy k působnosti obce jakožto zadavatele.

Obec jakožto zadavatel je povinna poskytovat informace o výběrovém řízení dle InfZ, neboť dle názoru Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí 1 As 28/2010-86 ze dne 17. 6. 2010) jsou „informacemi ve smyslu InfZ nejen informace o činnosti povinných subjektů, ale též o výsledcích jejich činnosti. Mezi informace o výsledku činnosti nepochybně patří i informace o podkladech zpracovávaných v průběhu výkonu této činnosti“.

Obec je povinna informace vztahující se k výběrovému řízení poskytnout, nebrání-li tomu odepření některý z důvodů (např. ochrana utajovaných informací, ochrana osobnosti, ochrana soukromí a osobních údajů, ochrana obchodního tajemství, ochrana důvěrnosti majetkových poměrů).

Z judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž vyplývá, že osoby, které se výběrového řízení neúčastní, mají právo na základě InfZ požadovat sdělení informací vzniklých na neveřejném zasedání v rámci výběrového řízení, pokud poskytnutí takové informace není vyloučeno přímo InfZ či jiným právním předpisem (např. informace obsahující obchodní tajemství). Stěžejním předpokladem pro poskytnutí informací v průběhu výběrového řízení je skutečnost, že informace již byla vytvořena, a zadavatel takovou informaci musí mít k dispozici, tzn. příslušná fáze výběrového řízení musí být ukončena a informace, která je výstupem příslušné fáze výběrového řízení, musí objektivně existovat. Pokud tomu tak není, je zadavatel **OPRÁVNĚN** poskytnutí takové informace v souladu s InfZ odepřít z důvodu, že se jedná o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, které ještě nebylo učiněno.

Zadavatel je rovněž povinen na základě žádosti dle InfZ poskytnout rovněž i informace obsažené v nabídkách účastníků zadávacího řízení, v dokladech o prokázání kvalifikace apod., tj. v právních jednáních účastníků výběrového řízení, pokud není poskytnutí takových informací InfZ vyloučeno (např. požadovaná informace je předmětem ochrany osobních údajů), neboť dle judikatury Nejvyššího správního soudu vyjadřuje účastník podáním nabídky implicitně souhlas s poskytnutím informací, které jsou v jeho nabídce obsaženy, třetím osobám. (Rozhodnutí 10 As 59/2014-41 ze dne 14. 8. 2014)

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 4. 2012, sp. zn. 15 Ca 89/2009-55

„V okamžiku, kdy zadavateli veřejné zakázky malého rozsahu odevzdá jeden z uchazečů zpracovanou nabídku, stávají se informace obsažené v této zpracované nabídce součástí veřejné soutěže, a tudíž i veřejně dostupným zdrojem informací. Zadavatel jako povinný subjekt ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je proto povinen vyhovět žadateli o poskytnutí informace ohledně nabídky zpracované jedním z uchazečů veřejné soutěže, vyjma dílčích informací podléhajících utajení dle tohoto zákona. Nesouhlas se zveřejněním zpracované nabídky vyslovený podle § 11 odst. 2 písm. a) uvedeně-

ho zákona jedním z uchazečů veřejné soutěže nemá relevanci s ohledem na zásadu transparentnosti zakotvenou v § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.“

Nabídky účastníků výběrového řízení je zadavatel povinen poskytnout na základě žádosti dle InfZ v případě, že již bylo výběrové řízení ukončeno, což judikoval Krajský soud v Ústí nad Labem v rámci výše uvedeného rozhodnutí, neboť občané mají právo na informace o výběrovém řízení, pokud jsou plnění veřejných zakázek financována z veřejných rozpočtů.

V případě, že si zastupitelstvo obce vyhradí pravomoc rozhodovat o veřejných zakázkách, pak má občan obce právo se účastnit zasedání zastupitelstva, která jsou veřejná, a na nichž je rozhodováno o zahájení zadávacího řízení, výběru dodavatele veřejné zakázky apod.

12 Jak poznat nezákonný postup při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu

A. Porušení základních zásad zadávání veřejných zakázek

Zadavatel není povinen v souladu s ustanovením § 31 zákona o zadávání veřejných zakázek zadat veřejnou zakázku malého rozsahu v zadávacím řízení. Většina pravidel stanovených v zákoně o zadávání veřejných zakázek se tak při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu neuplatní. Zadavatel je nicméně povinen i při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu dodržet základní zásady zadávání veřejných zakázek (tj. zásadu transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace).

Příklady zjevného porušení základních zásad zadávání veřejných zakázek:

Zadavatel obdrží nabídky 2 dodavatelů, při jejichž posuzování zadavatel zjistí, že obě nabídky obsahují některé nejasnosti. Zadavatel vyzve oba dodavatele k objasnění jejich nabídek, přičemž každému z dodavatelů stanoví odlišnou lhůtu pro doručení jejich objasnění (např. jeden dodavatel 3 dny a druhý dodavatel 15 dnů).

Zadavatel v rámci zadávacích podmínek na veřejnou zakázku stanoví lhůtu pro podání nabídek, přičemž nabídky je možné podávat pouze v listinné podobě. 3 dny před koncem lhůty pro podání nabídek zadavatel obdrží nabídku prvního z uchazečů, přičemž zadavatel nepočká na konec lhůty pro podání nabídek a nabídku ihned po jejím obdržení otevře.

Zadavatel v rámci veřejné zakázky malého rozsahu, jejímž předmětem je dodávka 5 elektrokol, požaduje v rámci prokázání splnění technické kvalifikace dodavatelů předložení seznamu významných dodávek, ze kterého musí vyplývat, že dodavatel v posledních 3 letech před podáním nabídky realizoval alespoň 10 obdobných dodávek, přičemž obdobnou dodávkou se rozumí dodávka alespoň 30 elektrokol jednomu objednateli.

Zadavatel v rámci veřejné zakázky malého rozsahu, jejímž předmětem je dodávka automobilu, stanoví požadavky na předmět plnění v takových podrobnostech a rozsahu, které je způsobilé splnit výhradně jediný vůz na trhu.

B. Neoprávněné zadávání veřejné zakázky v „jednodušším“ režimu veřejné zakázky

Zákon o zadávání veřejných zakázek rozlišuje na základě předpokládané hodnoty několik režimů veřejných zakázek (veřejná zakázka malého rozsahu, podlimitní režim, nadlimitní režim), pro které následně stanoví odlišná pravidla při jejich zadávání.

Nejpřísnější, tj. nejvíce regulovaná, je oblast zadávání veřejných zakázek v nadlimitním režimu (jako jediná regulována legislativou EU), následuje podlimitní režim a nejméně regulovanou oblastí je zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Správné stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky je stěžejním faktorem pro určení, v jakém režimu je zadavatel povinen veřejnou zakázku zadat (právo zadavatele postupovat při zadávání veřejných zakázek vždy v přísnějším režimu tím není vyloučeno).

Zcela určitě však bude jako nezákonný označen takový postup zadavatele, který bude, ať už s úmyslem či nikoli, zadávat podlimitní veřejnou zakázku mimo zadávací řízení jako veřejnou zakázku malého rozsahu.

Nejčastějším a nejjednoznačnějším indikátorem shora popsaného nezákonného postupu zadavatele je skutečnost, že zadavatel ve lhůtě pro podání nabídek obdrží výhradně nabídky s nabídkovou cenou přesahující příslušné zákonné limity (tj. dodávky a služby 2 mil. Kč bez DPH, stavební práce 6 mil. Kč bez DPH).

Příklad:

Zadavatel stanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky na dodávku automobilu v částce 1.690.000,- Kč bez DPH. Ve lhůtě pro podání nabídek zadavatel obdržel nabídky 3 dodavatelů, jejichž nabídkové ceny jsou 2.150.000,- Kč bez DPH, 2.550.000,- Kč bez DPH a 2.315.000,- Kč bez DPH. Zadavatel tak nejspíš stanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky chybně, přičemž porušil zákon o zadávání veřejných zakázek, když nepostupoval při zadávání předmětné veřejné zakázky v podlimitním či nadlimitním režimu.

C. Střet zájmů

Zadavatel má obecně povinnost i ve vztahu k veřejným zakázkám malého rozsahu postupovat tak, aby nedocházelo ke střetu zájmů. Základním opatřením zadavatele je vyžadovat min. u členů komise, přizvaných odborníků, resp. osob zastupujících zadavatele v daném výběrovém řízení, písemné čestné prohlášení o tom, že nejsou ve střetu zájmů. V případě, že zadavatel zjistí, že ke střetu zájmů došlo, je nezbytné přijmout takové opatření k nápravě, které shora uvedený vadný stav napraví (tj. např. vyloučení dotčeného dodavatele z výběrového řízení či zrušení výběrového řízení).

Definice střetu zájmů dle zákona o zadávání veřejných zakázek:

(2) Za střet zájmů se považuje situace, kdy zájmy osob, které

- se podílejí na průběhu zadávacího řízení, nebo*
- mají nebo by mohly mít vliv na výsledek zadávacího řízení,*
- ohrožují jejich nestrannost nebo nezávislost v souvislosti se zadávacím řízením.*

(3) Zájmem osob uvedených v odstavci 2 se pro účely tohoto zákona rozumí zájem získat osobní výhodu nebo snížit majetkový nebo jiný prospěch zadavatele.

Z výše uvedené definice vyplývá, že střetem zájmu je de facto možnost příslušné osoby ovlivnit výběr nabídky.

Splnění povinnosti zadavatele postupovat tak, aby nedocházelo ke střetu zájmů, nelze spatřovat v pouhém vyžádání si čestných prohlášení příslušných osob. Zadavatel by se měl aktivně snažit vzniku střetu zájmů v co největší možné míře předcházet, tj. v co největší možné míře eliminovat vznik samotných situací, ve kterých by ke střetu zájmů mohlo docházet.

Příklad:

Zadavatel zahájí výběrové řízení na dodávku 3 elektrokol. Následně zadavatel ustanoví hodnotící komisi, jejímž členem jmenuje mj. pracovníka obecního úřadu, který je současně synem majitele společnosti, která se zabývá výhradně dovozem elektrokol do České republiky. Shora uvedený dodavatel následně podá nabídku do předmětného výběrového řízení.

13 Doporučená literatura

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
- Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv)
- Nařízení vlády č. 172/2016 Sb., o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek
- Nařízení vlády č. 173/2016 Sb., o stanovení závazných zadávacích podmínek pro veřejné zakázky na pořízení silničních vozidel
- Balýová, L.: Veřejné zakázky. C. H. Beck, 2015
- Herman, P., Fidler, V. a kol.: Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Aleš Čeněk, 2017
- Kakrda, M., Prášek, P., Štampach, T.: Veřejné zakázky pro zastupitele obcí. Institut pro veřejnou správu Praha, 2018
- Pavel, J.: Veřejné zakázky a efektivnost. Ekopress, 2013

Nejčastěji diskutované otázky ze seminářů

Pronájem budovy obce

Pro zastupitele se jako důležité ukázalo vymezení veřejných zakázek a jejich uplatnění na nakládání s majetkem obce. Konkrétní dotaz se týkal skutečnosti, zda je obec povinna postupovat při výběru nájemce budovy obce podle pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Lektor v daném případě upozornil na vymezení veřejné zakázky jako každého plnění, které je realizováno na základě úplatné smlouvy, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout zadavateli plnění.

U veřejných zakázek jde tedy o obrácený vztah než u dotazovaného nájmu, neboť při pronájmu plnění (nájem) poskytuje obec jako pronajímatel a nájemce za tuto činnost platí. Zatímco u veřejných zakázek platí obec jako zadavatel za plnění, které je poskytováno dodavatelem. Tzn. na pronájem nemovitosti se nevztahuje úprava, týkající se zadávání veřejných zakázek.

Překročení hranice 2 mil. bez DPH změnou smlouvy

Pro zastupitele se jako zajímavá ukázala situace, kdy v průběhu plnění realizované veřejné zakázky malého rozsahu vyvstane potřeba změny uzavřeného závazku. Konkrétně se dotaz týkal možnosti překročení hranice 2 mil. Kč bez DPH takovouto změnou. Lektor informoval přítomné, že na tuto situaci není mezi odbornou veřejností naprosto jednotný názor, ale osobně, že se ztotožňuje se stanoviskem expertní skupiny Ministerstva pro místní rozvoj k zákonu o zadávání veřejných zakázek.

Pokud má být závazek ze smlouvy na veřejnou zakázku malého rozsahu změněn, je nutné zkoumat, zda veřejná zakázka po změně splňuje limit pro veřejnou zakázku malého rozsahu. Pokud ano, lze změnu provést bez provedení zadávacího řízení na základě výjimky podle § 31 (tj. bez aplikace pravidel uvedených v § 222 zákona). Pokud by však limit byl překročen, je nutné postupovat podle pravidel uvedených v § 222 zákona o zadávání veřejných zakázek. Je současně nutné zdůraznit, že změny smluv nesmí sloužit k obcházení povinností stanovených zákonem.

Pokud by zadavatel například plnění veřejné zakázky záměrně rozdělil s cílem vyhnout se zadávacímu řízení dle zákona (tj. předpokládal by již při zadávání původní veřejné zakázky malého rozsahu, že její část překračující limit pro veřejnou zakázku malého rozsahu bude zadávat později mimo zadávací řízení na základě některého důvodu pro nepodstatnou změnu závazku ze smlouvy podle § 222), dopustil by se porušení § 35 zákona a pravidel pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky již při zadání původní veřejné zakázky.

Stanovení předpokládané hodnoty

Stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky bylo předmětem dalšího dotazu. Šlo zejména o zabránění účelového dělení veřejných zakázek. Účastníci byli seznámeni s tím, že předpokládaná hodnota se stanovuje na základě již uzavřených smluv se stejným či obdobným předmětem plnění, průzkumem trhu, předběžnými tržními konzultacemi, údaji z cenových soustav či jiným vhodným způsobem.

Lektor se na praktických příkladech snažil účastníkům tuto problematiku srozumitelně vysvětlit. Lektor uváděl, že částmi veřejné zakázky, jejichž předpokládané hodnoty musí být sečteny, jsou plnění, která tvoří jeden funkční celek a jsou zadávána v časové souvislosti.

Dále se hovořilo o pravidle sčítání veřejných zakázek v jednom roce, kdy lektor upozornil, že dle právní úpravy se uplatňuje jen u veřejných zakázek pravidelné povahy. Účastníci byli upozorněni také na výjimku u veřejné zakázky s takovým předmětem, jehož jednotková cena je v průběhu účetního období proměnlivá a zadavatel pořizuje takové dodávky či služby opakovaně podle svých aktuálních potřeb.

Došlo také na uzavírání veřejných zakázek na dobu neurčitou, kdy bylo lektorem vysvětleno, že v takovém případě se (u veřejných zakázek na dodávky či služby) výše předpokládané hodnoty vypočítá z výše plnění za 48 měsíců.

Kvalitativní kritéria hodnocení

Dotazy zastupitelů směřovali na jiná hodnotící kritéria než je nabídková cena. Vysvětleny byly tedy možnosti a praktické zkušenosti u hodnocení zkušenosti (praxe) z předchozích zakázek, kvality práce, inovativnosti (použité materiály, energetická náročnost, ekologická šetrnost), jednoduchosti ovládání, zapojení osob se zdravotním postižením (případně propuštěných vězňů, učňů), rychlosti a rozsahu služeb (servisu), délky trvání realizace či záruky. Vysvětlena byla také možnost hodnocení pouze na kvalitu při pevně stanovené ceně. Stranou nezůstalo ani hodnocení nákladů životního cyklu, neboť levné pořízení ještě nezaručuje levný provoz.

Způsob hodnocení (bodování)

Lektor ukázal nejčastěji používané vzorečky pro výpočet číselně vyjádřitelných kritérií, (představil i alternativní možnost) a ukázal i několik způsobů hodnocení (bodování) subjektivních kritérií. Zastupitelé byli upozorněni i na povinnost uvést a popsat způsob hodnocení v zadávací dokumentaci, aby bylo všem dodavatelům zřejmé, jak budou jejich nabídky hodnoceny a co bude rozhodovat o konečném pořadí nabídek dodavatelů.

Komise

Zastupitelé se zajímali o podmínky vzniku, jmenování a jednání komisí pro posuzování a hodnocení nabídek. Lektorem jim bylo vysvětleno, že v zákoně o zadávání veřejných zakázek je povinností zřídit komisi zmínka pouze v souvislosti s veřejnými zakázkami s předpokládanou hodnotou vyšší než 300 mil Kč bez DPH. U ostatních veřejných zakázek zákon její činnost ponechává na rozhodnutí zadavatele. Upozorněni byli také na skutečnost, že zřízením komise není dotčena odpovědnost zadavatele (obce) za dodržení pravidel stanovených zákonem. Úkony komise se pro účely tohoto zákona považují za úkony zadavatele.

Rozhodování o veřejných zakázkách a podepisování smluv

Dotaz se týkal možnosti starosty podepisovat smlouvy a předchozího souhlasu jiných orgánů obce. Lektorem bylo vysvětleno, že obecně platí, že starosta může jakožto osoba vystupující za město navenek, podepsat jakoukoli smlouvu. Tomuto předpisu musí (pod sankcí neplatnosti) předcházet souhlas orgánu, kterému je pravomoc rozhodnout o dané věci svěřena zákonem (§ 41 zákona o obcích), ovšem pouze za předpokladu, vyžaduje-li to zákon.

Problematika veřejných zakázek a rozhodování o nich spadá do nevyhrazené pravomoci rady města (§ 102 odst. 3 zákona o obcích). Ta svým rozhodnutím může tuto pravomoc přenést na starostu, obecní úřad, nebo si ji dokonce může vyhradit zastupitelstvo města.

Prokázání úmyslu u trestného činu

Zastupitele zaujala i část věnovaná trestní odpovědnosti osob podílejících se na přípravě a zadávání veřejných zakázek. Zejména u trestného činu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky se ujišťovali, že musí být prokázán úmysl. Lektor potvrdil tuto jejich úvahu a vysvětlil jim, že úmysl označuje vztah mezi vnitřním stavem pachatele trestného činu a následkem jeho jednání.

Na tomto základě se pak rozlišuje úmysl přímý, tedy stav, kdy pachatel chce trestný čin spáchat, ví, že páchá trestný čin a je srozuměn s následky svého jednání, a úmysl nepřímý, jenž je definován jako situace, kdy pachatel ví, že způsobem jakým jedná, trestný čin spáchat může a pro případ, že se tak skutečně stane, je s tím srozuměn. Zastupitelé byli poučeni, že ke spáchání trestného činu postačuje již úmysl nepřímý.

Cvičný test

1. Aktuálně je pro oblast veřejných zakázek platný a účinný zákon
 - a) veřejných zakázkách
 - b) zadávání veřejných zakázek
 - c) veřejném zadávání

2. Celou zadávací dokumentaci je zadavatel povinen dodavatelům poskytnout, v souladu se zásadou rovného zacházení a zákazu diskriminace
 - a) až při zahájení výběrového řízení
 - b) již při provádění průzkumu trhu při jednání s dodavateli
 - c) kdykoliv, je-li o to požádán

3. Kontrola nad zadáváním veřejných zakázek malého rozsahu ze strany Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je
 - a) vyloučena
 - b) povinná
 - c) realizována na základě požadavku Ministerstva financí

4. Nabídky, které zadavatel obdržel po uplynutí lhůty pro podání nabídek
 - a) se neotvírají ani nevracejí dodavateli; zadavatel si takové nabídky ponechá a archivuje je
 - b) se otvírají, ale nevracejí dodavateli; zadavatel si takové nabídky ponechá a archivuje je
 - c) se neotvírají, ale vrací se dodavateli

5. Obec, jakožto veřejný zadavatel, je povinna uveřejnit na profilu zadavatele výši skutečně uhrazené ceny za plnění smlouvy
 - a) nejpozději do 3 měsíců od splnění smlouvy
 - b) nejpozději do 1 měsíce od splnění smlouvy
 - c) nejpozději do 6 měsíců od splnění smlouvy

6. Po uzavření smlouvy je zadavatel veřejné zakázky malého rozsahu povinen dle znění ustanovení § 219 zákona uveřejnit na profilu zadavatele
 - a) smlouvu uzavřenou na veřejnou zakázku
 - b) smlouvu uzavřenou na veřejnou zakázku vč. jejích změn a
 - c) smlouvu uzavřenou na veřejnou zakázku vč. jejích změn a dodatků, a to do 15 dnů od jejich uzavření

7. Pokud zastupitel požádá o informaci, na kterou má dle obecního zřízení nárok, má právo na
 - a) přímý a neomezený přístup k takové informaci; dokonce i ke chráněným údajům
 - b) přímý a neomezený přístup k takové informaci; to neplatí pro chráněné údaje
 - c) přímý a neomezený přístup k takové informaci; a to po schválení tajemníkem obecního úřadu

8. Právo podpisu smlouvy či objednávky na realizaci veřejné zakázky náleží v obci výhradně

- a) starostovi obce
- b) tajemníkovi obecního úřadu
- c) předsedovi finančního výboru

9. Předpokládaná výše úplaty za plnění zakázky vyjádřená v penězích se stanovuje vždy

- a) bez DPH
- b) s DPH
- c) záleží na rozhodnutí zadavatele

10. Při stanovení kvalifikačních kritérií

- a) je zadavatel vázán zněním zákona o zadávání veřejných
- b) není zadavatel vázán zněním zákona o zadávání veřejných zakázek
- c) je zadavatel vázán zněním zákona o zadávání veřejných zakázek; vyjma ekonomických kritérií

11. Pro obce, jakožto zadavatele veřejné zakázky, automaticky dvouletá záruční doba jako pro spotřebitele

- a) platí
- b) neplatí; délku záruky je tak nutné v rámci znění smlouvy výslovně uvést
- c) je na dohodě zadavatele a dodavatele

12. Specifikace předmětu plnění

- a) nesmí odkazovat na konkrétní výrobek či produkt konkrétního dodavatele
- b) musí odkazovat na konkrétní výrobek či produkt konkrétního dodavatele
- c) nesmí odkazovat na konkrétní výrobek či produkt konkrétního dodavatele; to neplatí, pokud stanovení technických podmínek poptávaného předmětu plnění nemůže být bez použité takového odkazu dostatečně přesné či srozumitelné, nebo poptávané plnění musí být kompatibilní se stávajícím vybavením zadavatele

13. V případě, že nabídku do výběrového řízení podá neoslovený dodavatel, je zadavatel povinen takovou nabídku

- a) přijmout
- b) odmítnout
- c) konzultovat s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže

14. V rámci výběrových řízení zakázek malého rozsahu

- a) není zadavatel povinen s dodavatelem komunikovat elektronicky
- b) musí zadavatel s dodavatelem komunikovat elektronicky
- c) musí zadavatel s dodavatelem komunikovat telefonicky

15. Veřejná zakázka malého rozsahu je

- a) veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší v případě veřejné zakázky na dodávky či služby částce 2.000.000 Kč bez DPH, v případě veřejné zakázky na stavební částce 6.000.000 Kč bez DPH

- b) veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší v případě veřejné zakázky na dodávky či služby částce 3.000.000 Kč bez DPH, v případě veřejné zakázky na stavební částce 7.000.000 Kč bez DPH
- c) veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší v případě veřejné zakázky na dodávky či služby částce 4.000.000 Kč bez DPH, v případě veřejné zakázky na stavební částce 8.000.000 Kč bez DPH

16. Veřejnou zakázkou je

- a) zakázka realizovaná na základě smlouvy (objednávky) mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem plnění je úplatné poskytnutí dodávek, služeb, stavebních prací
- b) uzavření smlouvy, kterou se zakládá pracovněprávní nebo jiný obdobný vztah
- c) každá poptávka po dodávce zboží či služeb

17. Výjimka pro veřejné zakázky malého rozsahu,

- a) zadavatel je povinen zadat v zadávacím řízení veřejnou zakázku malého rozsahu
- b) zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení veřejnou zakázku malého rozsahu
- c) zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení veřejnou zakázku malého rozsahu; při jejím zadávání je však zadavatel povinen dodržet zásady podle § 6 zákona č. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

18. Zadavatel je povinen postupovat tak, aby

- a) nedocházelo k dělení předmětu zakázky na menší zakázky s cílem snížit předpokládanou hodnotu zakázky
- b) bylo možné dělení předmětu zakázky na menší zakázky s cílem snížit předpokládanou hodnotu zakázky
- c) se sám mohl rozhodnout, zda přistoupí k dělení předmětu zakázky na menší zakázky

19. Zadavatel veřejné zakázky musí dodržet základní zásady uvedené v § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek

- a) vždy
- b) jedná-li se o zakázku podlimitní
- c) jedná-li se o zakázku nadlimitní

20. Zadavatel získává informace přímo od dodavatelů, kdy zadavatel kontaktuje firmy v oboru s cílem

- a) zjistit obecnou předběžnou cenu za poptávané plnění
- b) zjistit přesnou cenu za poptávané plnění
- c) zjistit konečnou cenu včetně DPH za poptávané plnění

21. Zakázky malého rozsahu a podlimitní veřejné zakázky jsou regulovány pouze na

- a) obecní úrovni
- b) krajské úrovni
- c) národní úrovni

KLÍČ

1-B	2-A	3-A	4-A	5-A	6-C	7-A
8-A	9-A	10-B	11-B	12-C	13-A	14-A
15-A	16-A	17-C	18-A	19-A	20-A	21-C

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

KONTAKTY

Ministerstvo vnitra

odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy

náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

www.mvcr.cz/verejna-sprava

www.kvalitavs.cz

www.zastupitelvkurzu.cz

osr@mvcr.cz

ID datové schránky: 6bnaawp

Institut pro veřejnou správu Praha

Dlážděná 6, 110 00 Praha 1

www.institutpraha.cz

podatelna@institutpraha.cz

ID datové schránky: 6awdjrd

Zadavatel publikace: Ministerstvo vnitra

Zpracovatel publikace:

Institut pro veřejnou správu Praha (texty)

Ministerstvo vnitra (korektura a grafické zpracování)

Autoři textů:

Mgr. Petr Prášek a JUDr. Martin Kakrda

Editoři publikace:

Ing. Mgr. David Sláma, Mgr. Filip Zavřel, PhDr. Dana Nekardová

2020

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

